2. Sociální vývoj

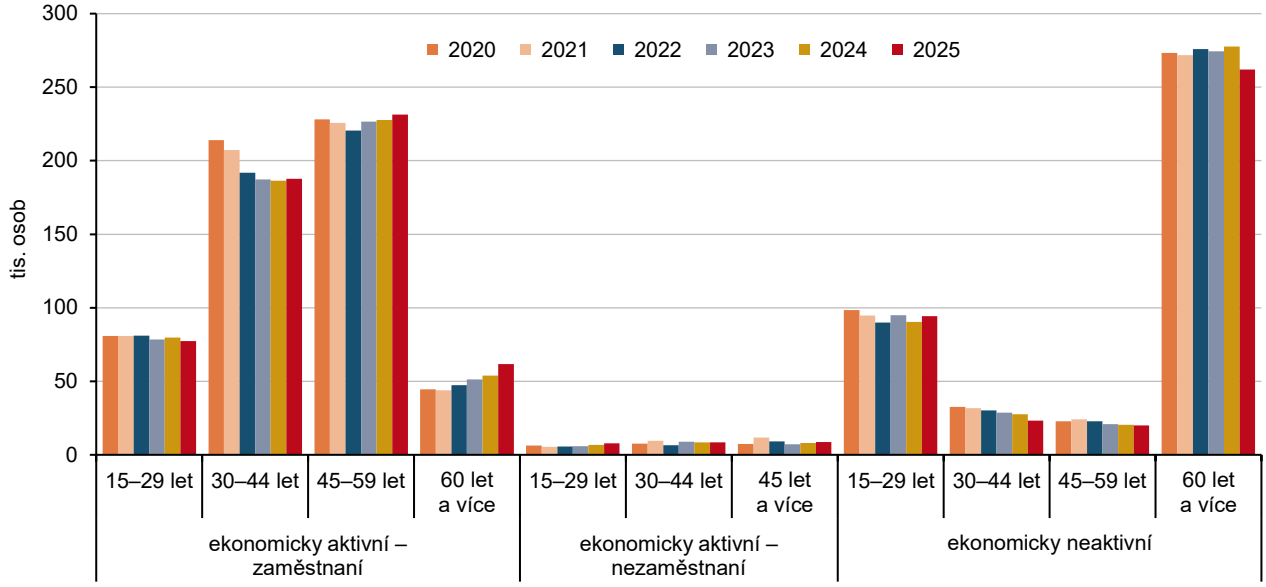
Sociální vývoj Moravskoslezského kraje v roce 2025 charakterizoval souběh rostoucí zaměstnanosti a zhoršující se situace na trhu práce. Přestože přibylo zaměstnaných a zvýšila se ekonomická aktivita, nezaměstnanost rostla třetím rokem a dále se prohlubovala dlouhodobá nezaměstnanost. Výrazné regionální rozdíly přetrvávaly zejména mezi okresy Karviná, Bruntál a Ostrava-město na jedné straně a zbývajícími okresy kraje na straně druhé. Příjmy domácností i mzdy reálně vzrostly, nadále však zaostávaly za republikovým průměrem a domácnosti zatěžovaly nadprůměrné náklady na bydlení. Ve vzdělávání se projevil výrazný pokles počtu dětí v mateřských školách, zatímco žáků středních škol a studentů vyšších odborných a vysokých škol přibývalo. Rostly výdaje na sociální dávky a rozšiřovaly se především kapacity domovů se zvláštním režimem. Počet příjemců důchodů mírně poklesl, zastoupení příjemců předčasných důchodů se však dále zvýšilo. Počet evidovaných dopravních nehod výrazně klesl, zatímco registrovaných trestných činů a požárů meziročně přibylo.

Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Údaje o ekonomické aktivitě obyvatel vycházejí z Výběrového šetření pracovních sil

Zdrojem údajů o pracovní síle, míře ekonomické aktivity, zaměstnanosti a nezaměstnanosti je Výběrové šetření pracovních sil (dále jen VŠPS). V něm se populace ve věku 15 let a více člení na pracovní sílu a osoby mimo pracovní sílu. Pracovní sílu tvoří zaměstnaní a nezaměstnaní, tedy osoby účastnící se trhu práce, přičemž skutečně využitou část pracovního potenciálu představují zaměstnaní v národním hospodářství. Mezi osoby mimo pracovní sílu patří zejména důchodci, studenti a osoby pečující o rodinu. Výsledky VŠPS představují statistické odhady, které jsou vzhledem k výběrovému charakteru šetření zatíženy určitou výběrovou chybou. Ta se výrazněji projevuje především na regionální úrovni. Od roku 2023 jsou data zpracovávána podle nové metodiky, podle níž byly zpětně přepočteny rovněž údaje za rok 2022.

Graf 2.1 Obyvatelstvo v Moravskoslezském kraji podle ekonomické aktivity a věku[1)]

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Objem pracovní síly od roku 2022 rostl

V roce 2025 tvořilo pracovní sílu v Moravskoslezském kraji 583,5 tis. osob, z toho 558,4 tis. zaměstnaných a 25,1 tis. nezaměstnaných. Od roku 2022 se její objem každoročně zvyšoval a celkově vzrostl o 21,6 tis. osob. Nejvýraznější nárůst nastal v roce 2025, kdy pracovní síla meziročně posílila o 12,1 tis. osob. Počet zaměstnaných se zvýšil o 10,4 tis. osob, přičemž tento růst zajistily ženy. Jejich počet mezi zaměstnanými vzrostl o 11,2 tis., zatímco počet zaměstnaných mužů se mírně

snížil. Současně přibylo 1,7 tis. nezaměstnaných, a podíl zaměstnaných na pracovní síle se proto meziročně snížil o 0,2 p. b. na 95,7 %.

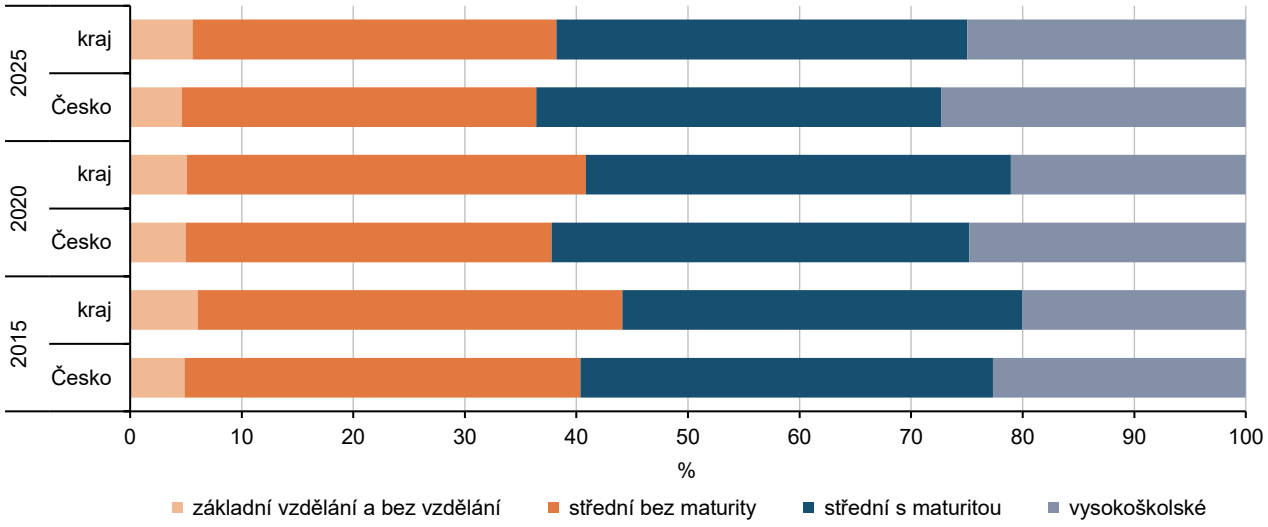
Mezi zaměstnanými posilovalo zastoupení starších věkových skupin

Věkovou strukturu zaměstnaných ovlivňují vedle demografického vývoje také prodlužující se příprava mladých lidí na povolání a pozdější odchod do důchodu. Tyto vlivy se promítají do poklesu počtu zaměstnaných v mladších věkových kategoriích a růstu jejich počtu ve vyšším věku. Mezi lety 2022 a 2025 se počet zaměstnaných mladších 45 let snížil, zatímco ve věku 45 let a více vzrostl. Nejvýrazněji přibylo zaměstnaných ve věku 60 až 64 let a 50 až 54 let. V roce 2025 tvořily nejpočetnější skupinu zaměstnaných osoby ve věku 45 až 59 let s podílem 41,4 %. Mezi nezaměstnanými byly nejvíce zastoupeny osoby ve věku 30 až 44 let, které představovaly přibližně třetinu jejich celkového počtu. V jednotlivých pětiletých věkových skupinách bylo nejvíce nezaměstnaných ve věku 20 až 24 let.

V pracovní síle rostlo zastoupení vysokoškolsky vzdělaných osob

Vzdělanostní struktura pracovní síly se v letech 2022 až 2025 měnila především ve prospěch vysokoškolsky vzdělaných osob. Jejich počet vzrostl o 14,2 tis. a podíl na pracovní síle se zvýšil o 1,8 p. b. na 25,6 %. Naopak zastoupení osob se středním vzděláním bez maturity pokleslo o 0,7 p. b. na 32,5 % a podíl osob se středním vzděláním s maturitou se snížil o 0,8 p. b. na 37,3 %. Osoby se základním vzděláním nebo bez vzdělání tvořily 4,6 % pracovní síly, přibližně stejně jako v roce 2022. Nejpočetnější vzdělanostní skupinou tak nadále zůstávaly osoby se středním vzděláním s maturitou (207,1 tis. osob).

Graf 2.2 Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání v Moravskoslezském kraji a Česku[1)]

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Míra zaměstnanosti vzrostla díky vyšší zaměstnanosti žen

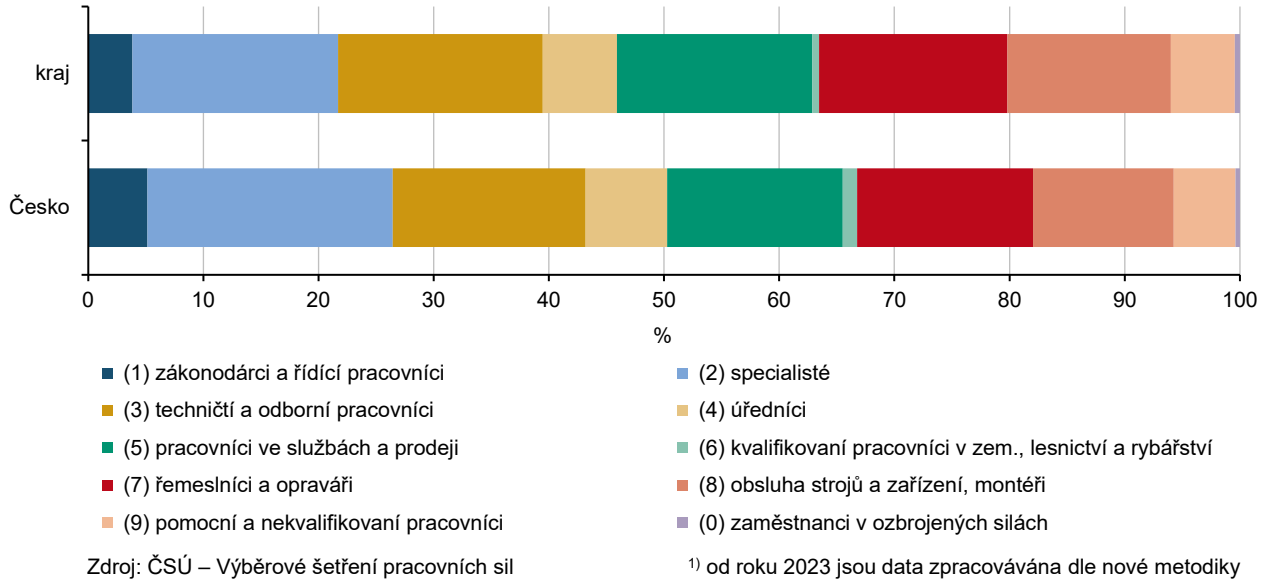
Míra zaměstnanosti, která vyjadřuje podíl zaměstnaných na populaci ve věku 15 let a více, se v Moravskoslezském kraji od roku 2022 postupně zvyšovala. V roce 2025 meziročně vzrostla o 1,3 p. b. na 56,8 %, přesto zůstala čtvrtá nejnižší mezi kraji Česka a za republikovým průměrem zaostávala o 2,5 p. b. Vývoj se výrazně lišil podle pohlaví. Zatímco míra zaměstnanosti mužů od roku 2022 klesla o 1,4 p. b. na 62,7 %, u žen se zvýšila o 4,5 p. b. na 51,3 %. Rozdíl mezi mírou zaměstnanosti mužů a žen se tak během sledovaného období zmenšil ze 17,3 p. b. na 11,4 p. b.

Zaměstnanci tvořili převážnou většinu zaměstnaných

Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání se v letech 2022 až 2025 výrazně neměnila. Také v roce 2025 tvořili největší skupinu zaměstnanci včetně členů produkčních družstev, jejichž podíl meziročně mírně vzrostl na 85,8 %. Osoby

pracující na vlastní účet představovaly 12,3 % zaměstnaných, meziročně o 0,2 p. b. více. Nejméně početnou skupinou zůstávali zaměstnavatelé, jejichž zastoupení se snížilo o 0,3 p. b. na 1,8 %, nejnižší úroveň ve sledovaném období.

Graf 2.3 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Moravskoslezském kraji a Česku v roce 2025[1)]

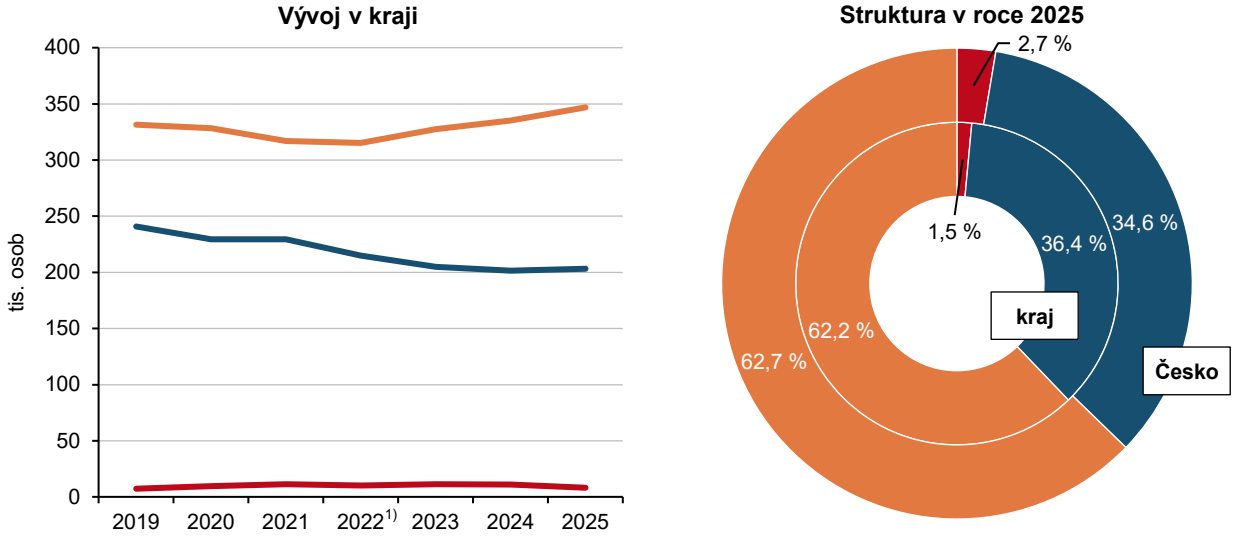
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] od roku 2023 jsou data zpracovávána dle nové metodiky

Specialisté a techničtí pracovníci byli nejpočetnějšími skupinami zaměstnaných

Z hlediska klasifikace zaměstnání CZ-ISCO tvořili v roce 2025 nejpočetnější skupinu zaměstnaných specialisté s podílem 17,9 %. Těsně za nimi následovali techničtí a odborní pracovníci se 17,8 %. Významné zastoupení měli také pracovníci ve službách a prodeji (17,0 %) a řemeslníci a opraváři (16,3 %). Od roku 2022 se nejvýrazněji zvýšil podíl technických a odborných pracovníků, a to o 2,4 p. b. Naopak nejvíce se snížilo zastoupení obsluhy strojů a zařízení a montérů, o 2,8 p. b. na 14,2 %. Pokles o 1,7 p. b. na 6,5 % zaznamenal rovněž podíl úředníků.

Graf 2.4 Zaměstnané osoby s obvyklým bydlištěm v Moravskoslezském kraji podle odvětvových sektorů

[1)] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Zaměstnanost se přesouvala ve prospěch služeb

Ve struktuře zaměstnanosti podle odvětvových sektorů posiloval význam služeb. Mezi roky 2022 a 2025 se podíl terciárního sektoru zvýšil o 3,8 p. b. na 62,2 %, čímž se téměř vyrovnal průměru Česka (62,7 %). Naproti tomu zastoupení sekundárního sektoru, zahrnujícího průmysl a stavebnictví, se snížilo o 3,4 p. b. na 36,4 %, přesto zůstalo o 1,8 p. b. vyšší než v Česku. Podíl primárního sektoru, tvořeného zemědělstvím, lesnictvím a rybářstvím, poklesl o 0,4 p. b. na 1,5 % a za republikovou hodnotou zaostával o 1,2 p. b.

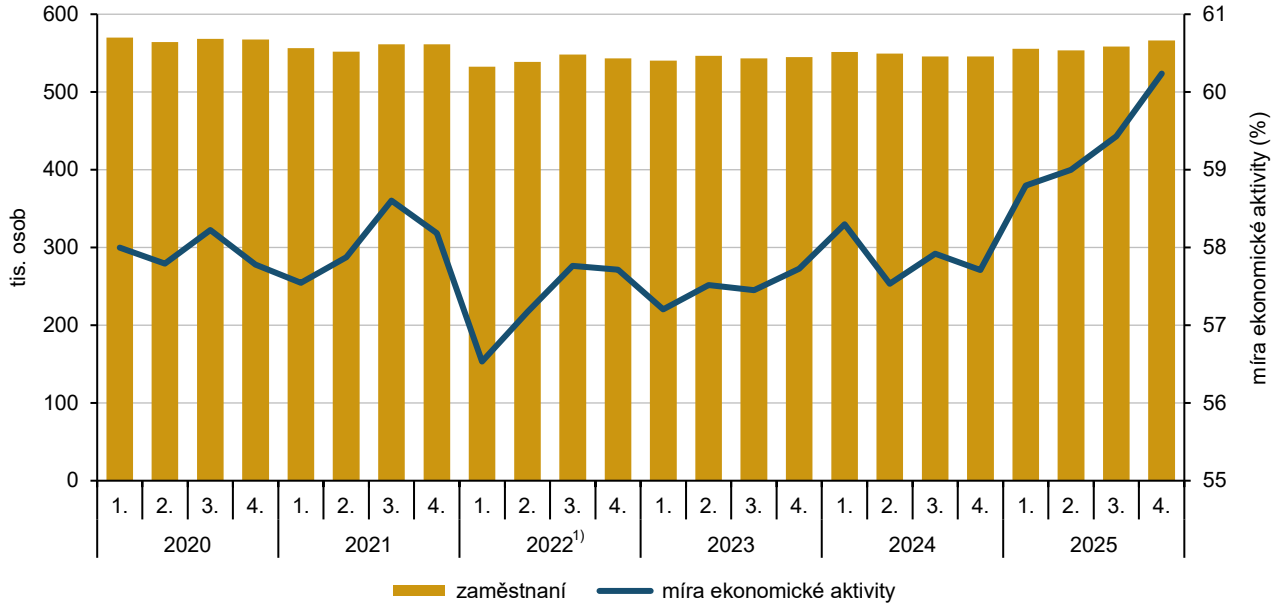
Přibývalo osob s druhým zaměstnáním, zejména žen

Počet osob s druhým nebo dalším zaměstnáním se od roku 2022 postupně zvyšoval. V roce 2025 mělo v Moravskoslezském kraji více zaměstnání 19,3 tis. osob, meziročně o 2,0 tis. více. Nárůst zajistily ženy, jejichž počet se zvýšil o 2,3 tis. na 9,4 tis., zatímco počet mužů mírně klesl na 10,0 tis. Od roku 2022 přibylo žen s více zaměstnáními o 2,9 tis., mužů o 1,8 tis. Osoby s druhým nebo dalším zaměstnáním se na celkovém počtu zaměstnaných podílely 3,5 %, tedy o 0,3 p. b. více než v Česku.

Míra ekonomické aktivity vzrostla, přesto patřila k nejnižším v Česku

Míra ekonomické aktivity se v Moravskoslezském kraji od roku 2022 postupně zvyšovala. V roce 2025 meziročně vzrostla o 1,5 p. b. na 59,4 %, přesto byla čtvrtá nejnižší mezi kraji Česka. Vývoj se však výrazně lišil podle pohlaví. Zatímco míra ekonomické aktivity mužů se od roku 2022 postupně snížila o 0,7 p. b. na 65,4 %, u žen vzrostla o 4,5 p. b. na 53,7 %. Rozdíl mezi muži a ženami se tak zmenšil ze 16,9 p. b. v roce 2022 na 11,7 p. b. v roce 2025. Celková míra ekonomické aktivity i hodnoty za muže a ženy zůstaly pod průměrem Česka.

Graf 2.5 Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity v Moravskoslezském kraji podle čtvrtletí

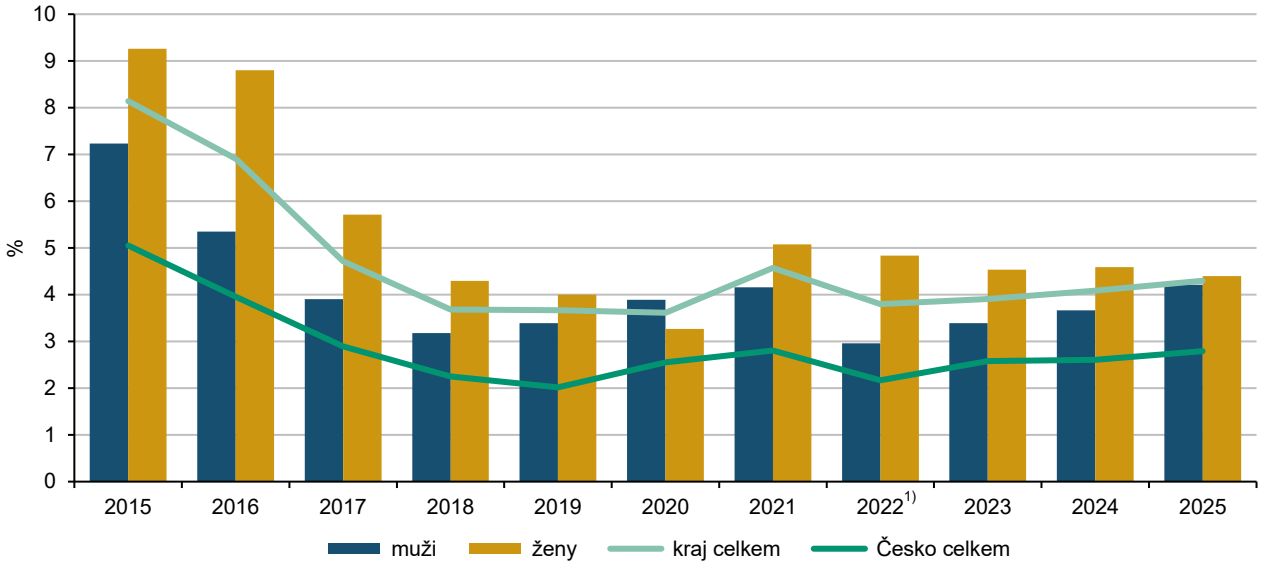
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[1)] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Nezaměstnanost rostla především mezi muži

Obecná míra nezaměstnanosti se v Moravskoslezském kraji od roku 2022 postupně zvyšovala. V roce 2025 dosáhla 4,3 %, meziročně o 0,2 p. b. více a proti roku 2022 vzrostla o 0,5 p. b. Mezi kraji Česka byla třetí nejvyšší, vyšší hodnoty zaznamenaly pouze Ústecký (4,8 %) a Karlovarský kraj (4,7 %). Republikový průměr převyšovala o 1,5 p. b. Vývoj se lišil podle pohlaví. U mužů se míra nezaměstnanosti od roku 2022 zvýšila o 1,2 p. b. na 4,2 %, zatímco u žen klesla o 0,4 p. b. na 4,4 %. Rozdíl mezi ženami a muži se tak zmenšil z 1,8 p. b. v roce 2022 na 0,2 p. b. v roce 2025.

Graf 2.6 Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

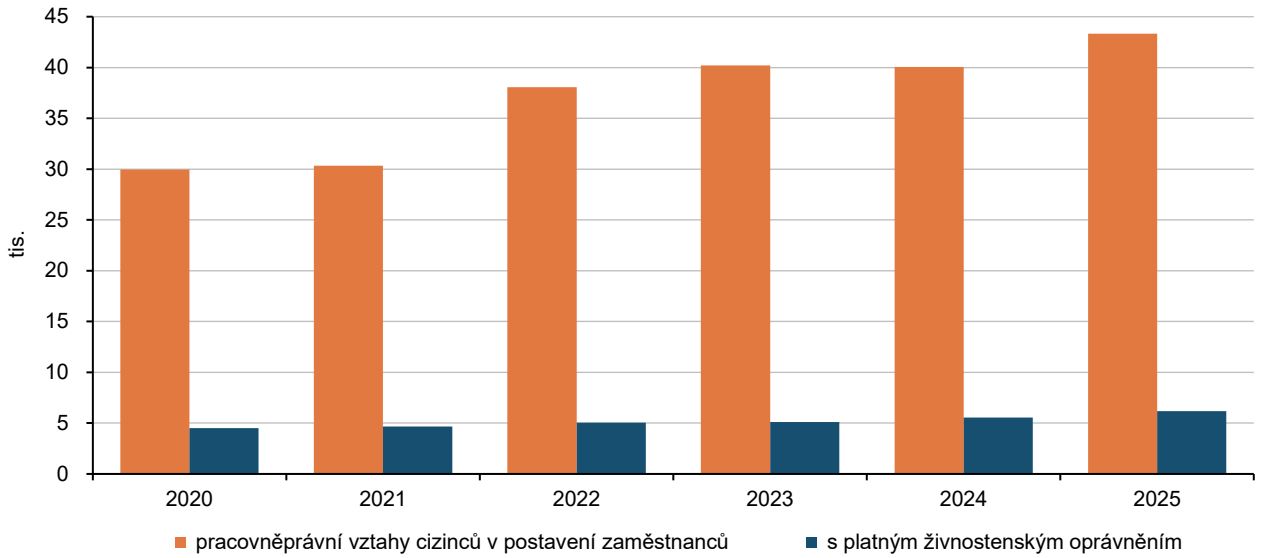
[1)] data od roku 2022 jsou přepočtena dle nové metodiky vážení

Mezi obyvatelstvem mimo pracovní sílu převažovali důchodci

Obyvatelstvo mimo pracovní sílu v Moravskoslezském kraji čítalo v roce 2025 celkem 399,4 tis. osob ve věku 15 let a více a představovalo 40,6 % populace v tomto věku. Od roku 2022 se jeho počet snížil o 19,4 tis. osob. Nejpočetnější skupinu tvořili důchodci s podílem 68,9 %, který se proti roku 2022 snížil o 0,3 p. b. Studenti představovali 20,9 % obyvatelstva mimo pracovní sílu a jejich podíl se ve stejném období zvýšil o 3,7 p. b.

Zaměstnanost cizinců

Graf 2.7 Zaměstnaní cizinci v Moravskoslezském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu

Počet pracovněprávních vztahů cizinců dále rostl

V Moravskoslezském kraji bylo ke konci roku 2025 evidováno 43,3 tis. pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců, meziročně o 3,3 tis., tedy o 8,2 %, více. Ve srovnání s rokem 2019 jejich počet vzrostl o 13,2 tis., tj. o 43,9 %. Nejvíce pracovněprávních vztahů připadalo na občany Polska, kteří tvořili 28,4 % jejich celkového počtu. Následovali občané Ukrajiny s podílem 27,4 % a Slovenska s 26,4 %. Zatímco počet pracovněprávních vztahů občanů Polska

meziročně vzrostl jen mírně, u občanů Ukrajiny a Slovenska byl nárůst výraznější. Nejrychleji přibývalo pracovněprávních vztahů občanů Filipín. Ženy se na celkovém počtu pracovněprávních vztahů cizinců podílely 39,9 %.

Mezi zahraničními živnostníky převažovali občané Slovenska

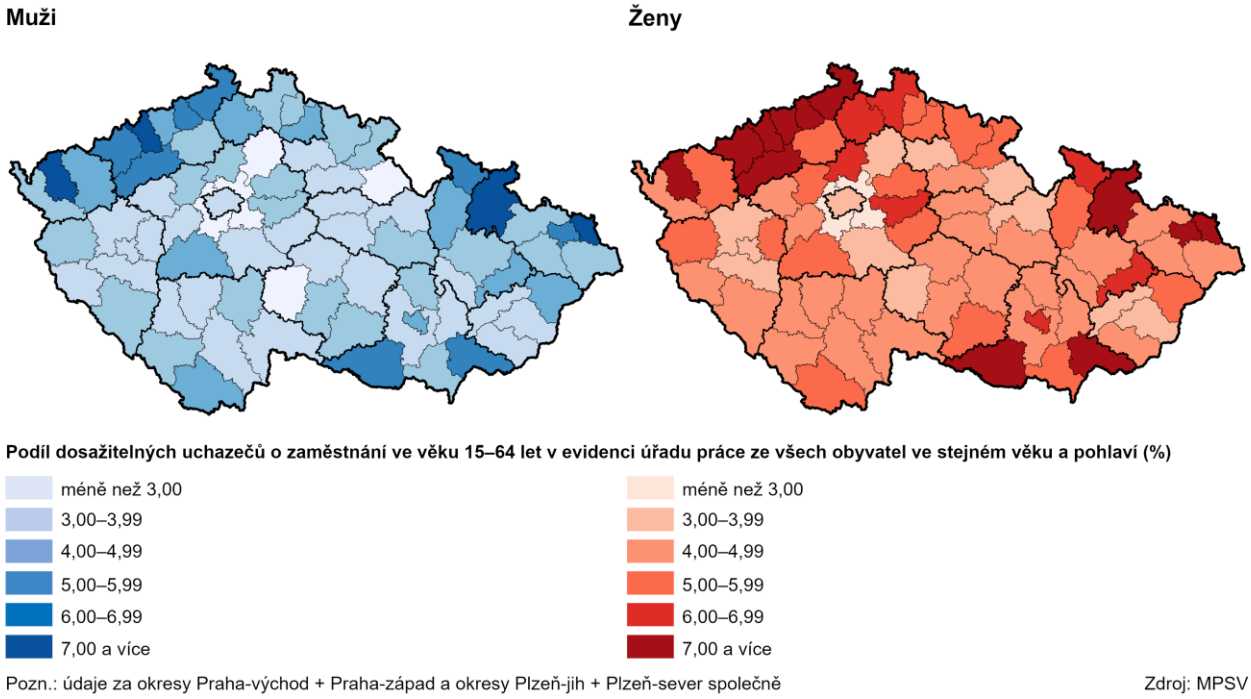
Počet cizinců s platným živnostenským oprávněním se meziročně zvýšil o 625 osob, tj. o 11,2 %, na 6,2 tis. osob. Proti roku 2019 jich přibylo 1,8 tis., tedy 41,8 %. Nejpočetnější skupinu tvořili občané Slovenska s podílem 30,9 %, následovali občané Polska (18,7 %), Vietnamu (17,5 %) a Ukrajiny (16,9 %). Nejvýrazněji meziročně vzrostl počet živnostníků z Ukrajiny, a to o 40,5 %. Ženy představovaly 25,6 % cizinců s platným živnostenským oprávněním.

Nezaměstnanost

Počet uchazečů o zaměstnání ovlivňovalo roční období

Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání v průběhu roku vykazoval sezónní charakter. Nejvíce uchazečů bylo na úřadech práce v Moravskoslezském kraji evidováno zpravidla v zimních měsících, zatímco během léta se jejich počet snižoval zejména díky nabídce sezonních prací. Sezonnost se promítala také do struktury uchazečů podle pohlaví. V letních měsících převažovaly, s několika výjimkami, ženy, zatímco v zimě bývalo evidováno více mužů.

Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví v okresech k 31. 12. 2025

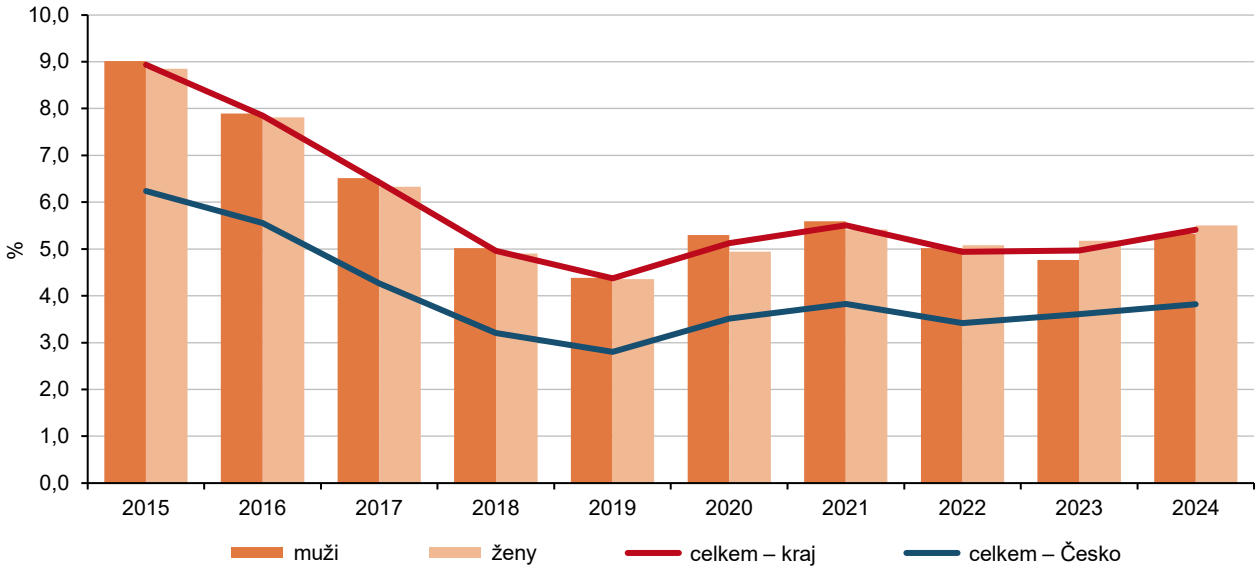
Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

Roční průměrný podíl nezaměstnaných osob v Moravskoslezském kraji zůstal v roce 2025 druhý nejvyšší po Ústeckém kraji

Vzhledem ke kolísání nezaměstnanosti během roku se sleduje také roční průměrný podíl nezaměstnaných osob. Tento ukazatel vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let na obyvatelstvu stejného věku. V Moravskoslezském kraji vykazoval mezi roky 2019 a 2025 přes dílčí výkyvy převážně rostoucí tendenci. V roce 2025 dosáhl 6,16 %, meziročně se zvýšil o 0,75 p. b. a proti roku 2019 byl vyšší o 1,79 p. b. Mezi kraji Česka se jednalo o druhou nejvyšší hodnotu po Ústeckém kraji (6,66 %), zatímco nejnižší podíl zaznamenala Praha (3,23 %). Mezi roky 2009 až 2021 byl podíl nezaměstnaných mužů zpravidla vyšší než podíl žen, od roku 2022 tomu bylo naopak.

Graf 2.8 Podíl nezaměstnaných osob[1] v Moravskoslezském kraji (roční průměr)

[1] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Počet uchazečů o zaměstnání rostl třetím rokem v řadě

Ke konci roku 2025 bylo na úřadech práce v Moravskoslezském kraji evidováno 52 200 uchazečů o zaměstnání, nejvíce od roku 2016. Jejich počet se meziročně zvýšil o 5 032 osob, tj. o 10,7 %, a rostl tak třetím rokem v řadě. Ve srovnání s rokem 2022 přibylo 10 298 uchazečů, tedy téměř čtvrtina. Aktuální počet však zůstával výrazně pod úrovní z počátku tisíciletí, kdy v letech 2002 až 2004 přesahoval 100 tis. osob.

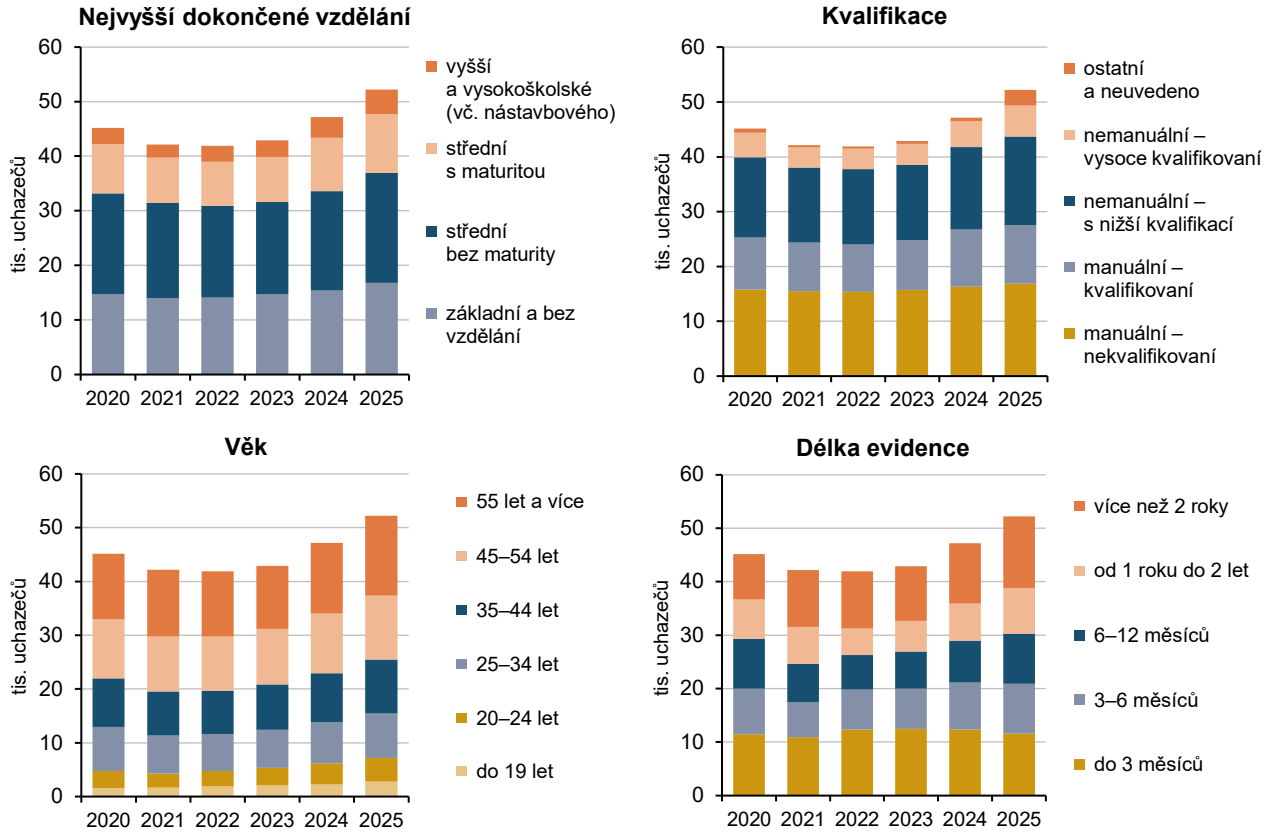
Mezi uchazeči o zaměstnání převažovaly osoby ve vyšším věku a s nižším vzděláním

Ke konci roku 2025 tvořili dosažitelní uchazeči 94,6 % všech uchazečů o zaměstnání, jejich počet dosáhl 49 391 osob. Ženy byly zastoupeny 48,6 %, v evidenci jich bylo 25 361. Meziročně výrazně přibylo absolventů škol a mladistvých, osob se zdravotním postižením a zejména osob pečujících o dítě do 15 let, jejichž počet vzrostl téměř o třetinu na 9 676. Z hlediska věku byly nejpočetnější skupinou osoby ve věku 55 let a více, které se na celkovém počtu uchazečů podílely 28,4 %. Průměrný věk uchazeče přesto meziročně klesl na 43,4 roku. Ve struktuře podle vzdělání byly nejvíce zastoupeny osoby se středním vzděláním bez maturity (38,6 %), následované osobami se základním vzděláním nebo bez vzdělání (32,1 %). Osoby se středním vzděláním s maturitou tvořily přibližně pětinu uchazečů.

Více než dvě pětiny nezaměstnaných byly v evidenci déle než 12 měsíců

K 31. 12. 2025 bylo na úřadech práce evidováno 21 918 dlouhodobě nezaměstnaných, tedy uchazečů vedených v evidenci déle než 12 měsíců. Jejich počet se meziročně zvýšil o 20,0 % a podíl na celkovém počtu nezaměstnaných vzrostl o 3,3 p. b. na 42,0 %. Nejpočetnější skupinu tvořily osoby evidované déle než 24 měsíců. Jejich počet se meziročně zvýšil o 18,6 % na 13 403 a podíl na všech nezaměstnaných dosáhl 25,7 %. Dalších 8 515 uchazečů bylo v evidenci déle než 12 měsíců, avšak nejvýše 24 měsíců, jejich počet meziročně vzrostl o 22,2 %. Mezi uchazeči s kratší dobou evidence byly nejpočetnější osoby nezaměstnané nejvýše tři měsíce. Jejich počet meziročně klesl o 6,6 % na 11 542 a podíl na všech nezaměstnaných činil 22,1 %. Počet uchazečů vedených v evidenci déle než tři měsíce, avšak nejvýše šest měsíců, vzrostl o 6,4 % na 9 340. Dalších 9 400 osob bylo evidováno déle než šest měsíců, avšak nejvýše 12 měsíců, meziročně o 21,1 % více. Průměrná délka evidence se prodloužila o 96 dní na 825 dní a byla nejvyšší za celé sledované období.

Graf 2.9 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v Moravskoslezském kraji (k 31. 12.)

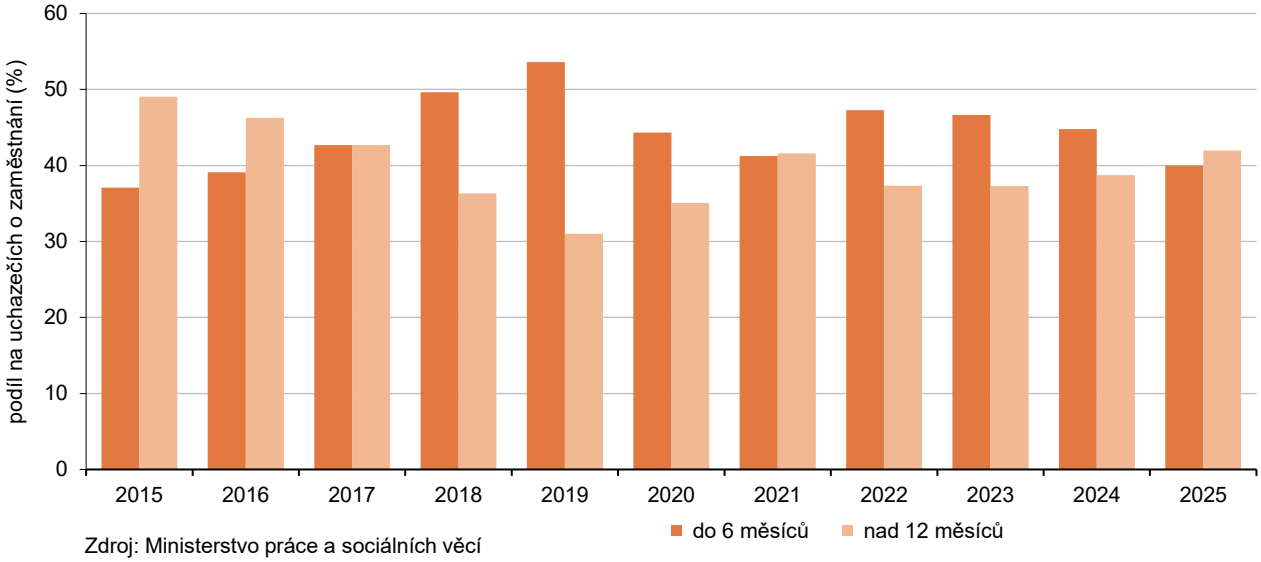

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných rostl třetím rokem a byl druhý nejvyšší v republice

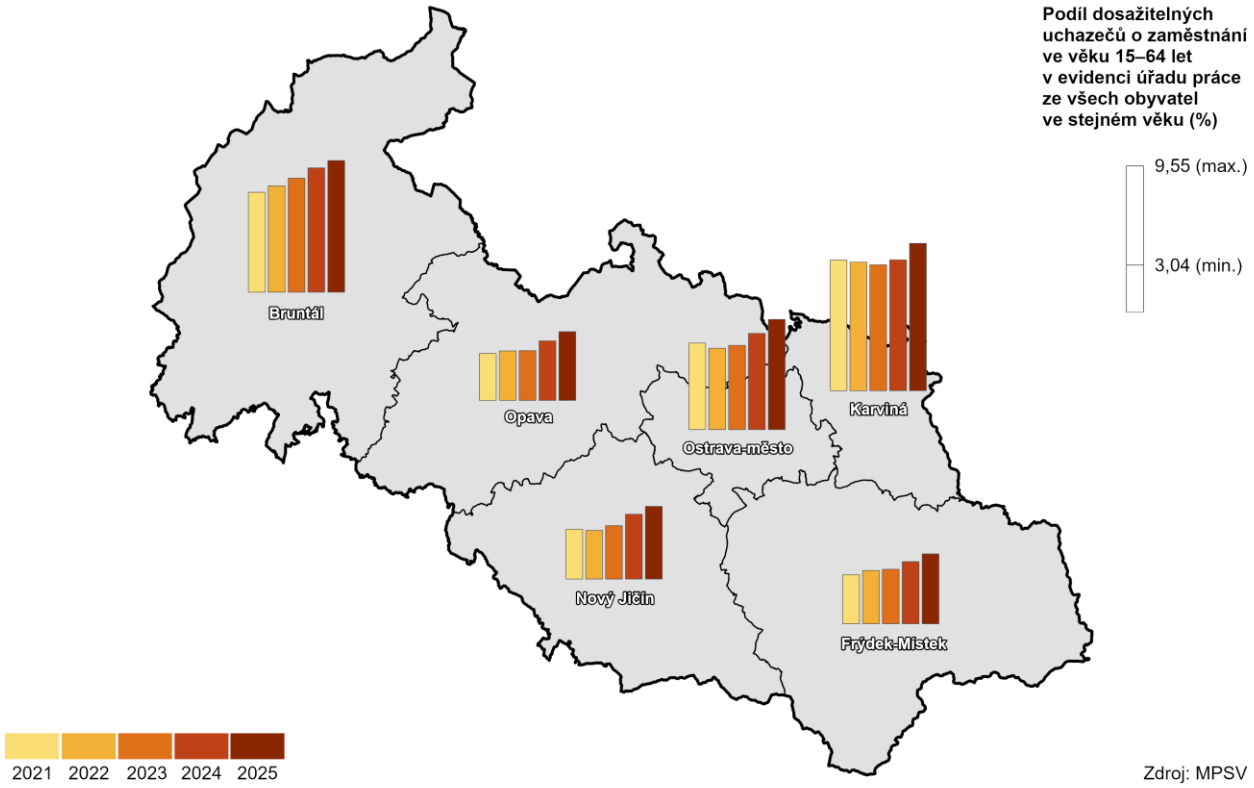
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných, tedy uchazečů evidovaných 12 měsíců a déle, na obyvatelstvu ve věku 15 až 64 let dosáhl v Moravskoslezském kraji v roce 2025 hodnoty 2,92 %. Meziročně vzrostl o 0,50 p. b., třetím rokem v řadě, a proti roku 2019 (1,49 %) byl téměř dvojnásobný. Republikovou hodnotu (1,73 %) převyšoval o 1,19 p. b. a mezi kraji byl druhý nejvyšší. V rámci kraje se pohyboval od 1,59 % ve Frýdku-Místku po 4,99 % v Karviné, přičemž pod republikovou úrovní zůstaly také okresy Opava (1,67 %) a Nový Jičín (1,70 %).

Graf 2.10 Krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaní v Moravskoslezském kraji (k 31. 12.)

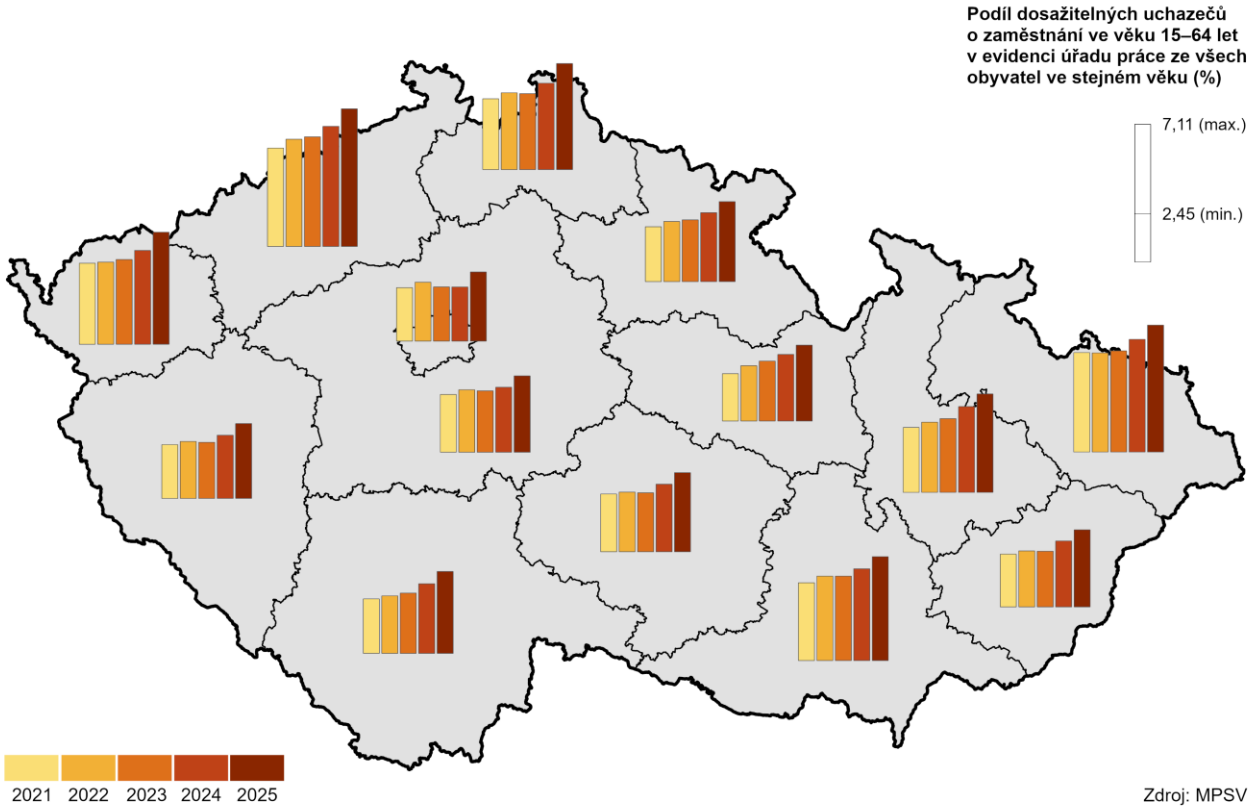
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Podíl nezaměstnaných osob v okresech Moravskoslezského kraje v letech 2021 až 2025 (k 31. 12.)

Zdroj: MPSV

Podíl nezaměstnaných osob v krajích v letech 2021 až 2025 (k 31. 12.)

Zdroj: MPSV

Více než pětina uchazečů měla nárok na podporu v nezaměstnanosti

Na konci roku 2025 mělo nárok na podporu v nezaměstnanosti 10 985 uchazečů, kteří představovali 21,0 % všech uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce. Jejich počet se meziročně snížil o 1 283 osob, tedy o 10,5 %. Ženy tvořily téměř polovinu příjemců podpory, když jich bylo evidováno 5 449. Průměrná měsíční výše podpory v nezaměstnanosti dosáhla 11 916 Kč.

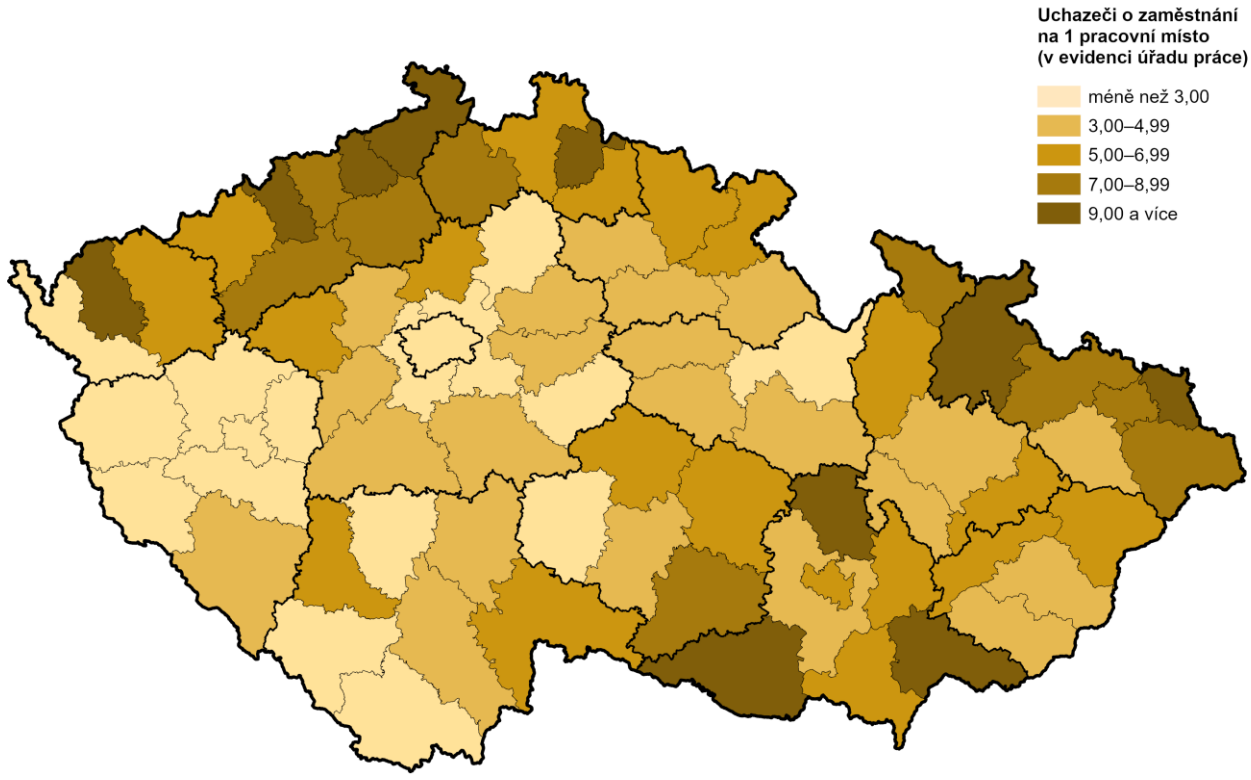
Podíl nezaměstnaných osob vzrostl na nejvyšší úroveň od roku 2016 a byl druhý nejvyšší v Česku

Podíl nezaměstnaných osob v Moravskoslezském kraji dosáhl k 31. 12. 2025 hodnoty 6,56 %, což bylo nejvíce od roku 2019. Meziročně se zvýšil o 0,74 p. b. a v rámci Česka byl po Ústeckém kraji (7,11 %) druhý nejvyšší. Republikovou hodnotu 4,78 % převyšoval o 1,78 p. b. Podíl nezaměstnaných osob činil mezi muži 6,59 % a mezi ženami 6,52 %. Od roku 2019 se však výrazněji zvýšil u žen.

Téměř tři pětiny nezaměstnaných v kraji připadaly na okresy Ostrava-město a Karviná

Nejvíce nezaměstnaných bylo v roce 2025 evidováno v okrese Ostrava-město, a to 15 672 osob, které představovaly 30,0 % všech nezaměstnaných v Moravskoslezském kraji. Následoval okres Karviná s 15 260 nezaměstnanými a podílem 29,2 %. Meziročně se počet nezaměstnaných zvýšil ve všech okresech kraje. Nejvyšší absolutní nárůst zaznamenal okres Ostrava-město, kde přibylo 1 665 uchazečů (nárůst 11,9 %), zatímco relativně nejvíce vzrostl jejich počet v okrese Opava, a to o 14,1 %. Nejmírnější zvýšení vykázal okres Bruntál, kde se počet nezaměstnaných zvýšil o 201 osob, tedy o 4,2 %, na 4 939 osob.

Uchazeči o zaměstnání na pracovní místo v evidenci úřadu práce v okresech k 31. 12. 2025

Pozn.: údaje za okresy Praha-východ + Praha-západ a okresy Plzeň-jih + Plzeň-sever společně

Zdroj: MPSV

Podíl nezaměstnaných osob v okrese Karviná byl druhý nejvyšší v Česku

Nejvyšší podíly nezaměstnaných osob v Moravskoslezském kraji dlouhodobě vykazovaly okresy Karviná, Bruntál a Ostrava-město. K 31. 12. 2025 dosáhl podíl v okrese Karviná 9,55 %, což byla druhá nejvyšší hodnota mezi okresy Česka. Okres Bruntál s podílem 8,53 % obsadil třetí místo a okresu Ostrava-město se 7,14 % patřila sedmá příčka. Ve zbývajících okresech kraje se podíl pohyboval od 4,45 %

v Opavě do 4,71 % v Novém Jičíně a zůstal pod republikovým průměrem. Oproti roku 2024 se podíl nezaměstnaných zvýšil ve všech okresech kraje, nejvíce v Karviné, a to o 1,07 p. b. Naopak nejnižší nárůst zaznamenal okres Bruntál, kde se podíl zvýšil o 0,48 p. b. Vyšší podíl nezaměstnaných žen než mužů byl zaznamenán v okresech Ostrava-město, Nový Jičín a Bruntál.

Na jedno volné pracovní místo připadalo v kraji nejvíce uchazečů v Česku a nabídka pracovních míst byla územně nerovnoměrná

Ke konci roku 2025 bylo v evidenci úřadů práce v Moravskoslezském kraji 5 664 volných pracovních míst. Kvůli metodickým změnám není tento údaj srovnatelný s předchozími roky. Nabídka byla v rámci kraje rozložena nerovnoměrně, neboť více než polovina míst připadala na okresy Ostrava-město (1 948) a Nový Jičín (1 260). V průměru se o jedno volné pracovní místo ucházelo 9,2 osoby, což byla nejvyšší hodnota mezi kraji a o 5,1 uchazeče více než republikový průměr. Nejlepší situace byla v okrese Nový Jičín, kde na jedno místo připadalo 3,7 uchazeče, zatímco v Karviné to bylo 21,1 uchazeče, nejvíce ze všech okresů Česka.

Příjmy a životní podmínky domácností

Důchod domácností na obyvatele vzrostl, mezi kraji však zůstal třetí nejnižší

Čistý disponibilní důchod domácností slouží k hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností daného území. V Moravskoslezském kraji dosáhl v roce 2024 celkem 422,0 mld. Kč v běžných cenách a v přepočtu na jednoho obyvatele činil 356,2 tis. Kč, meziročně o 2,6 % více. Přestože oba údaje dosáhly historického maxima, důchod na obyvatele dlouhodobě patřil k nejnižším mezi kraji a v roce 2024 byl třetí nejnižší. Dosahoval 89,1 % republikového průměru a zaostával za ním o 43,6 tis. Kč.

Příjmy domácností v Moravskoslezsku rostly, mezi regiony však zůstaly druhé nejnižší

Příjmy domácností v regionu soudržnosti Moravskoslezsko nadále patřily k nejnižším. Podle výsledků šetření „Životní podmínky 2025“ dosáhly v roce 2024 průměrné roční hrubé peněžní příjmy na člena domácnosti 316,9 tis. Kč a po Střední Moravě byly druhé nejnižší mezi regiony soudržnosti. Čisté peněžní příjmy činily v průměru 276,5 tis. Kč na osobu, meziročně o 15,1 tis. Kč, tj. o 5,8 %, více. Rostly tak rychleji než v celém Česku (o 5,5 %), za republikovým průměrem však zaostávaly o 17,4 tis. Kč. Po zohlednění inflace ve výši 2,4 % vzrostly reálně o 3,3 %, zatímco v Česku o 3,0 %. Proti roku 2019 byly vyšší o 53,3 %, tedy o více než 96 tis. Kč.

Téměř dvě třetiny domácností měly příjem nad 20 tis. Kč na osobu

V regionu soudržnosti Moravskoslezsko dlouhodobě rostl podíl domácností s průměrným čistým peněžním příjmem nad 20 tis. Kč na osobu měsíčně. V roce 2024 dosáhl 65,5 %, přesto zůstal o 3,7 p. b. pod republikovým průměrem a mezi regiony soudržnosti byl druhý nejnižší. Podíl domácností s příjmem od 10 do 20 tis. Kč činil 29,9 % a převyšoval republikový průměr (27,2 %). Zastoupení domácností v nejnižším příjmovém pásmu do 10 tis. Kč nadále klesalo a v roce 2024 činilo 4,5 %. Mezi regiony však bylo po Jihozápadu (5,5 %) druhé nejvyšší. Nejvíce domácností, konkrétně 41,0 %, mělo měsíční příjem od 20 do 30 tis. Kč na osobu.

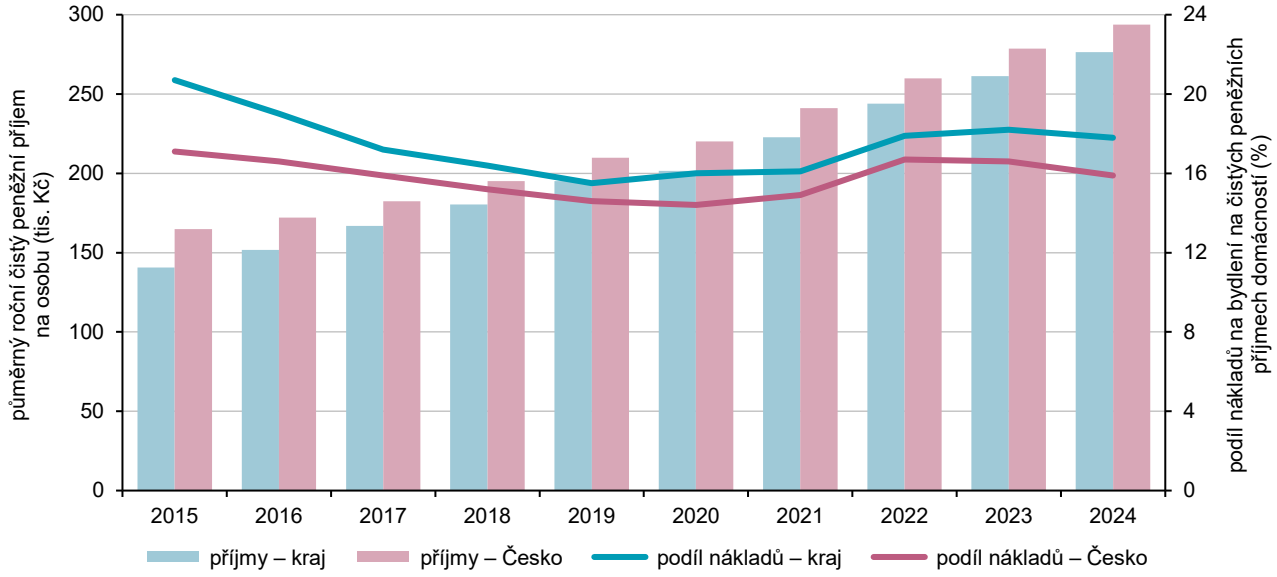
Každá osmá domácnost v regionu vycházela s příjmem s obtížemi

Přibližně každá osmá domácnost v Moravskoslezsku (13,0 %) vycházela podle výsledků šetření z počátku roku 2025 se svým celkovým měsíčním příjmem s obtížemi nebo velkými obtížemi. Dalších 23,9 % domácností vycházelo s příjmem s menšími obtížemi, což bylo o 4,3 p. b. méně než v Česku. Nejvíce domácností (43,6 %) vycházelo s příjmem docela snadno a dalších 19,5 % snadno nebo velmi snadno, tedy více než činil republikový průměr (18,4 %). Celkově tak téměř dvě třetiny moravskoslezských domácností vycházely s příjmem alespoň docela snadno, přestože jejich čisté peněžní příjmy byly pod republikovým průměrem.

Čtvrtina domácností si nemohla dovolit neočekávaný výdaj ani týdenní dovolenou

Necelá čtvrtina domácností v Moravskoslezsku (23,7 %) si podle výsledků posledního šetření nemohla dovolit uhradit neočekávaný výdaj ve výši 16 800 Kč. Mezi regiony soudržnosti šlo o druhý nejvyšší podíl, který zároveň převyšoval průměr Česka o 4,3 p. b. Týdenní dovolenou mimo domov (vč. pobytu na chatě, chalupě či u přátel, příbuzných) si z finančních důvodů nemohlo dovolit 23,5 % domácností, o 3,6 p. b. více než v Česku. Tento podíl byl mezi regiony třetí nejvyšší. Dostatečně vytápět byt si nemohlo dovolit 5,3 % domácností a jíst obden maso nebo rybu 5,9 % domácností. V meziregionálním srovnání se jednalo o druhý, resp. třetí nejvyšší podíl.

Graf 2.11 Příjmy domácností a náklady na bydlení v Moravskoslezském kraji a Česku

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření EU-SILC (Životní podmínky)

Náklady na bydlení v kraji přesáhly 9 tis. Kč na domácnost

Měsíční náklady na bydlení dosáhly na jaře 2025 v Moravskoslezsku 9 074 Kč na domácnost a mezi regiony soudržnosti byly čtvrté nejvyšší. Republikový průměr (8 897 Kč) převyšovaly o 2,0 %, přičemž jej výrazně ovlivňovaly náklady domácností v Praze (10 872 Kč). Nejnižší náklady vykázaly domácnosti v regionu Jihozápad (7 972 Kč). V Moravskoslezsku se meziročně zvýšily o 2,7 %, zatímco v celém Česku pouze o 0,3 %.

Náklady na bydlení ukrojily domácnostem téměř pětinu příjmů

Zajímavé je také porovnání nákladů na bydlení s příjmy domácností. Domácnosti v Moravskoslezsku vynakládaly v roce 2025 na bydlení v průměru 17,8 % čistého příjmu, o 1,9 p. b. více než v celém Česku. Společně se Severozápadem šlo o nejvyšší podíl mezi regiony soudržnosti, zatímco nejnižší byl v regionu Jihovýchod (14,2 %). Vyšší zatížení příjmů náklady na bydlení může souviset také s nižším zastoupením domácností žijících ve vlastním domě nebo bytě. V Moravskoslezsku tvořily tyto domácnosti 52,3 %, v celém Česku 66,8 %.

Nájemné a elektřina tvořily polovinu nákladů na bydlení

Ve struktuře nákladů na bydlení v Moravskoslezsku připadala v roce 2025 největší část na nájemné či úhradu za užívání bytu (25,8 %) a elektřinu (25,6 %). Následovaly výdaje za plyn z dálkového zdroje (16,0 %) a za teplo a teplou vodu (13,0 %). Ve srovnání s Českem byly v regionu nadprůměrné zejména podíly výdajů za nájemné, teplo a teplou vodu, zatímco nižší podíly připadaly především na elektřinu a tuhá a tekutá paliva.

Náklady na bydlení byly velkou zátěží pro více než pětinu moravskoslezských domácností

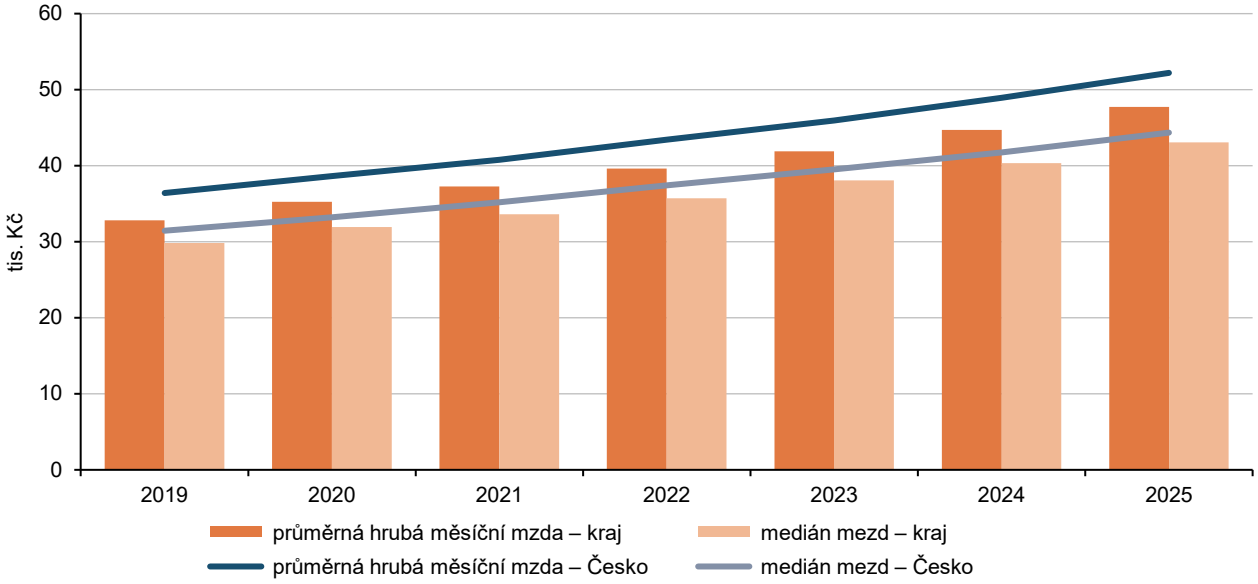
Náklady na bydlení představovaly velkou zátěž pro 22,2 % domácností v Moravskoslezsku, o 1,2 p. b. více než při předchozím šetření. Mezi regiony soudržnosti šlo o třetí nejvyšší podíl, který republikový průměr převyšoval o 0,4 p. b. Nejvyšší podíl vykázal region Severovýchod (29,0 %). Naproti tomu za žádnou zátěž označilo náklady na bydlení 12,0 % domácností v Moravskoslezsku, v Praze to bylo 17,0 %, nejvíce mezi regiony.

Mzdy

Růst mezd překonal inflaci

Údaje o průměrných mzdách vycházejí z výběrového šetření mezd MPSV (šetření o průměrném výdělku) a MF (šetření o platu). Na rozdíl od ostatních mzdových zjišťování jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců, nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků či organizací. Průměrná hrubá měsíční mzda v Moravskoslezském kraji dosáhla v roce 2025 částky 47 738 Kč, přičemž u mužů činila 52 025 Kč a u žen 43 584 Kč. Mezi kraji byla šestá nejnižší a za republikovým průměrem (52 202 Kč) zaostávala o 4 464 Kč. Meziročně se nominálně zvýšila o 3 052 Kč, tj. o 6,8 %. U mužů vzrostla o 7,0 % a u žen o 8,2 %. Reálný vývoj mezd ovlivňuje také růst cenové hladiny vyjádřený indexem spotřebitelských cen. Průměrná míra inflace v Česku dosáhla v roce 2025 hodnoty 2,5 %, průměrná mzda v kraji se tak reálně zvýšila o 4,2 %.

Graf 2.12 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v Moravskoslezském kraji a Česku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Medián mezd se dále přiblížil úrovni Česka

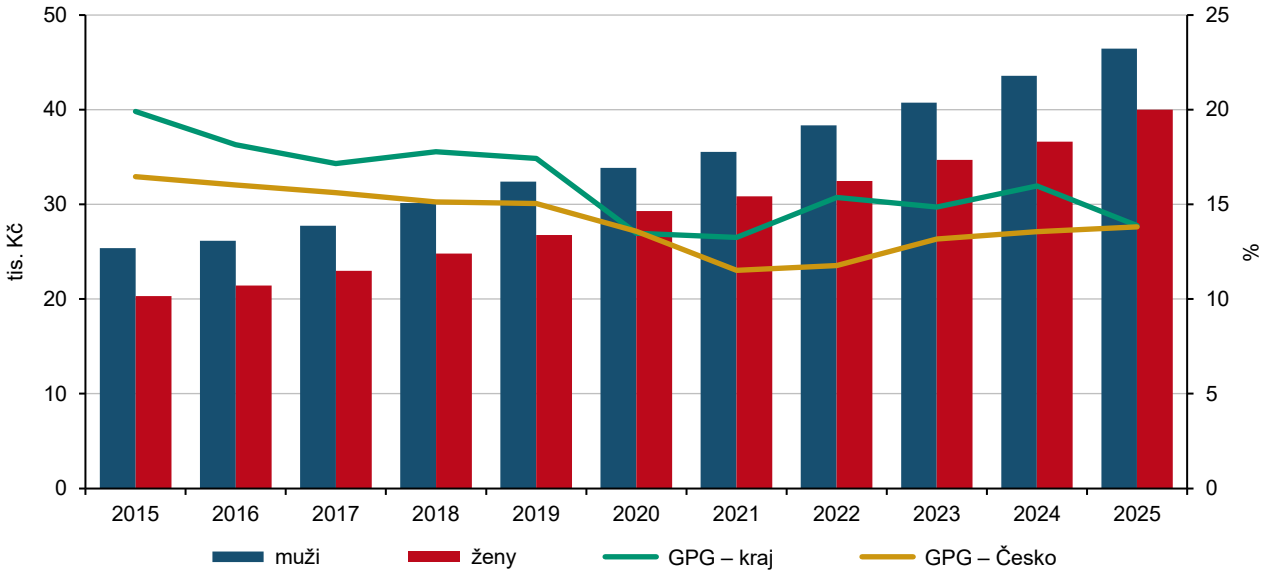
Vedle průměrné mzdy se při hodnocení mzdové úrovně používá také medián, který představuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení. Polovina zaměstnanců pobírá mzdu nižší a polovina vyšší než medián, proto tento ukazatel lépe vystihuje skutečnou mzdovou úroveň. Medián mezd v Moravskoslezském kraji dosáhl v roce 2025 částky 43 073 Kč. Mezi kraji byl osmý nejvyšší a za republikovým mediánem (44 337 Kč) zaostával o 1 264 Kč. Dosáhl tak 97,1 % úrovně Česka, meziročně o 0,5 p. b. více. K republikové úrovni se přibližoval také z dlouhodobějšího pohledu, neboť v roce 2019 dosahoval 94,8 %.

Rozdíl mezi mediány mezd mužů a žen se zmenšil

Medián mezd mužů dosáhl v roce 2025 částky 46 430 Kč, zatímco u žen činil 39 988 Kč. Rozdíl ve prospěch mužů tak představoval 6 442 Kč. Gender pay gap (GPG), který vyjadřuje rozdíl mezi mediány mezd mužů a žen v poměru k mediánu

mužů, dosáhl 13,9 %. Proti předchozímu roku se snížil o 2,1 p. b. a ve srovnání s rokem 2019 o 3,5 p. b. Republikovou hodnotu převyšoval pouze o 0,1 p. b.

Graf 2.13 Medián mezd podle pohlaví a GPG[1)] v Moravskoslezském kraji a Česku

[1)] GPG – gender pay gap – relativní rozdíl mediánu mzdy mužů a žen (vztažený k mediánu mzdy mužů)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

Úplné náklady práce

Nejnižší náklady práce byly dlouhodobě v ubytování, stravování a pohostinství

Nejvyšší úplné náklady práce[1)] na jednoho zaměstnance byly v roce 2024 na republikové úrovni zaznamenány v informačních a komunikačních činnostech, kde dosáhly 111 867 Kč měsíčně. S mírným odstupem následovalo peněžnictví a pojišťovnictví s náklady 107 417 Kč. Naopak nejnižší náklady práce vykázalo ubytování, stravování a pohostinství (36 813 Kč), následované administrativními a podpůrnými činnostmi (42 605 Kč). Mezi kraji byly náklady práce nejvyšší v Praze (73 637 Kč) a nejnižší v Karlovarském kraji (53 223 Kč). V Moravskoslezském kraji činily 56 586 Kč, a byly tak o 6 756 Kč nižší než republikový průměr. Výše nákladů práce výrazně souvisela s velikostí podniku. Nejnižší byly v podnicích s 1 až 9 zaměstnanci (42 533 Kč měsíčně) a se zvyšujícím se počtem zaměstnanců rostly až na 77 689 Kč ve firmách s 1 000 a více zaměstnanci.

Měsíční náklady práce v kraji dosáhly téměř 57 tis. Kč na zaměstnance

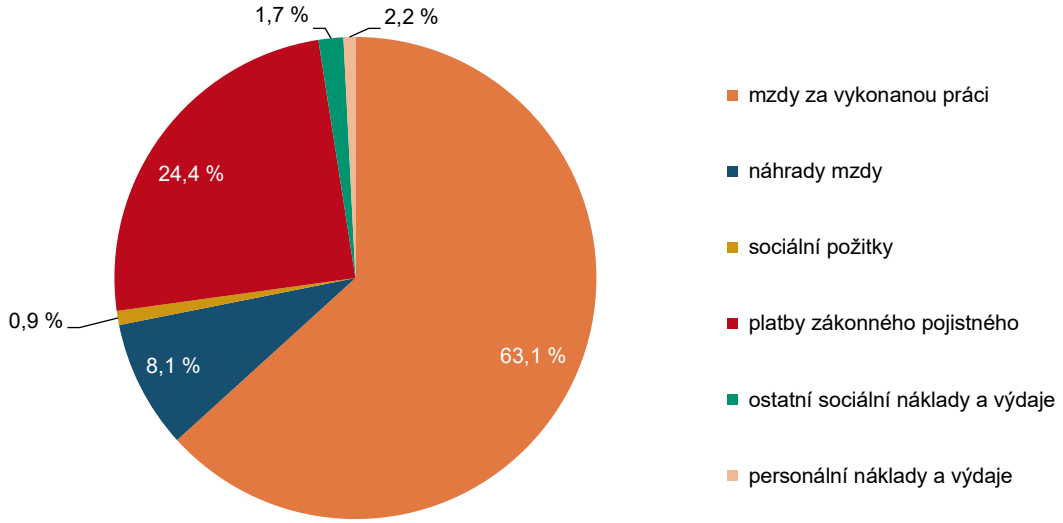
V Moravskoslezském kraji činily v roce 2024 měsíční náklady práce na jednoho zaměstnance 56 586 Kč, což byla devátá nejvyšší hodnota mezi kraji Česka. Za celorepublikovou úrovní 63 342 Kč zaostávaly o 6 756 Kč, tedy o 10,7 %. Republikový průměr přitom překročily pouze hl. město Praha a Středočeský kraj.

Mzdy a platy tvořily téměř dvě třetiny nákladů práce

Největší část úplných nákladů práce v Moravskoslezském kraji tvořily v roce 2024 mzdy a platy za vykonanou práci. Na jednoho zaměstnance připadalo měsíčně 35 944 Kč, tedy 63,5 % úplných nákladů práce. Náhrady mzdy dosáhly 4 890 Kč a podílely se na nich 8,6 %. Mzdy a platy spolu s náhradami mzdy představovaly tzv. přímé náklady, které tvořily 72,2 % úplných nákladů práce.

[1)] Náklady práce je možné definovat jako výdaje zaměstnavatele související se zaměstnáváním pracovníků, tj. cena, za kterou nakupuje pracovní sílu na trhu práce. Kromě přímých nákladů zahrnujících mzdy za vykonanou práci (mzdy a platy) a náhrady mezd (např. za dovolenou, za svátky atd.) tvoří úplné náklady také nepřímé náklady, které nesouvisí přímo se mzdou. Tyto výdaje zaměstnavatelů lze rozdělit na sociální požitky (např. příspěvky na bydlení, stravování, příspěvky do sociálních fondů), sociální náklady (např. platba zákonného pojistného), personální náklady (např. výdaje spojené s náborem zaměstnanců a jejich zaškolením nebo ošatné), ale také daně a dotace související se zaměstnáváním lidí. Pro účely výpočtu se používá průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané (s plnou pracovní dobou).

Graf 2.14 Struktura nákladů práce v Moravskoslezském kraji v roce 2024

Pozn. bez započtení záporné částky daní a dotací (–2,8 tis. Kč v Moravskoslezském kraji)

Povinné pojistné představovalo čtvrtinu nákladů práce

Ostatní položky tvořily tzv. nepřímé náklady. Nejvýznamnější z nich byly sociální náklady a výdaje, které představovaly 26,5 % úplných nákladů práce. Převážnou část sociálních nákladů tvořilo zákonné pojistné, jehož podíl na úplných nákladech práce dosáhl 24,8 %. Sociální požitky se na úplných nákladech práce podílely 1,0 % a personální náklady 0,8 %.

Vzdělávání a vzdělání

Dětí v mateřských školách meziročně výrazně ubylo

V hodnoceném období od školního roku 2019/20 byl počet dětí navštěvujících mateřské školy v Moravskoslezském kraji poměrně stabilní, v posledním sledovaném roce však výrazně poklesl. Ve školním roce 2025/26 navštěvovalo 463 mateřských škol celkem 36 984 dětí, meziročně o 1 659 dětí, tedy o 4,3 %, méně. Počet mateřských škol se meziročně snížil o pět a počet tříd o deset na 1 871, zatímco počet učitelů přepočtených na plně zaměstnané vzrostl o osm na 3 842 úvazků. Ve srovnání se školním rokem 2019/20 ubylo 2 172 dětí, současně však přibylo 102 tříd a 353 úvazků. Průměrný počet dětí na jednu třídu se tak snížil z 22,1 na 19,8.

Počet žáků základních škol zůstával stabilní

Počet žáků základních škol v Moravskoslezském kraji se v posledních letech držel přibližně na stejné úrovni, pouze ve školním roce 2022/23 dočasně vzrostl také v souvislosti s příchodem dětí z Ukrajiny. Ve školním roce 2025/26 zajišťovalo základní vzdělávání 449 škol a počet jejich žáků dosáhl 104 197. Meziročně se téměř nezměnil, snížil se pouze o 363 žáků, tedy o 0,3 %. Počet tříd se naopak zvýšil o 32 na 5 742 a na jednu třídu připadalo v průměru 18,1 žáka. Na 1. stupni se vzdělávalo 58,7 % všech žáků, přičemž tento podíl vzrostl čtvrtým rokem v řadě a proti školnímu roku 2019/20 byl o 1,3 p. b. vyšší. Pedagogickou činnost vykonávalo 8 378 učitelů a učitelek v přepočtu na plně zaměstnané, meziročně o 40 úvazků více. Ve srovnání se školním rokem 2019/20 ubylo 749 žáků, počet tříd však vzrostl o 327 a počet učitelů o 745.

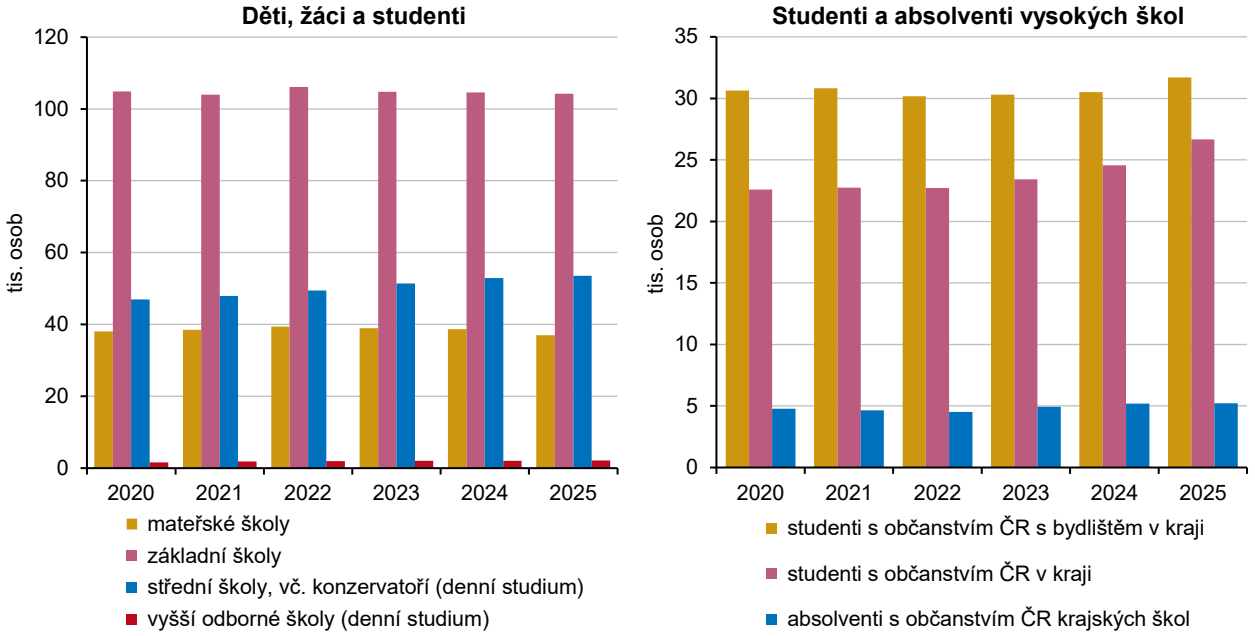
Středoškoláků sedmým rokem přibývalo

Po dlouhodobém poklesu se počet žáků středních škol v Moravskoslezském kraji v posledních sedmi letech zvyšoval. Ve školním roce 2025/26 zajišťovalo středoškolské vzdělávání 138 škol, které navštěvovalo 54 250 žáků, z toho 53 040 v denní formě vzdělávání. Meziročně přibylo 466 žáků. Počet tříd se zvýšil o 24 na 2 321 tříd a počet učitelů přepočtených na plně zaměstnané vzrostl o 90 úvazků na 4 935 úvazků. Ve srovnání se školním rokem 2019/20 přibylo 7 064 žáků, 214 tříd a 658 učitelských úvazků, zatímco počet škol se zvýšil pouze o tři.

Nejvýrazněji přibývalo žáků odborných oborů

Ve školním roce 2025/26 studovalo na 39 gymnáziích v Moravskoslezském kraji 14 735 žáků. Střední odborné vzdělávání bez nástavbového studia poskytovalo 103 škol, které navštěvovalo 37 636 žáků, a v oborech nástavbového studia na 29 školách se vzdělávalo 1 879 žáků. Počet žáků gymnázií i odborných oborů se od školního roku 2019/20 každoročně zvyšoval. Za celé sledované období přibylo na gymnáziích 1 303 žáků, tedy 9,7 %, a v odborných oborech 5 585 žáků, tedy 17,4 %. U nástavbového studia byl vývoj kolísavější, v posledních třech letech však počet žáků rovněž rostl a proti školnímu roku 2019/20 byl vyšší o 176 žáků.

Graf 2.15 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Moravskoslezském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Počet žáků konzervatoří se výrazně neměnil

Počet konzervatoří v Moravskoslezském kraji se v posledních sedmi letech nezměnil. Tuto formu vzdělávání nadále poskytovaly dvě konzervatoře sídlící v Ostravě a Opavě. Ve školním roce 2025/26 je navštěvovalo 491 žáků, meziročně o dva méně, přičemž 455 žáků studovalo v denní formě. Výuku zajišťovalo 153 učitelů v přepočtu na plně zaměstnané, meziročně o jeden úvazek méně. Počet žáků se během sledovaného období pohyboval bez výraznějších změn, zatímco proti školnímu roku 2019/20 přibylo 15 učitelských úvazků.

Počet studentů vyšších odborných škol byl nejvyšší od roku 2000

Ve školním roce 2025/26 působilo v Moravskoslezském kraji 13 vyšších odborných škol se 103 studijními skupinami denní formy vzdělávání. Celkový počet studentů po předchozím meziročním poklesu vzrostl o 115 na 3 536 osob, což byla historicky nejvyšší hodnota. Denní formu vzdělávání navštěvovalo 2 121 studentů. Výuku zajišťovalo 162 učitelů v přepočtu na plně zaměstnané, jejich počet se meziročně snížil o 11 úvazků. Výrazný růst zájmu o vyšší odborné vzdělávání dokládá také srovnání se školním rokem 2019/20, proti němuž přibylo 1 100 studentů, tedy 45,2 %.

Počet vysokoškoláků s bydlištěm v kraji vzrostl

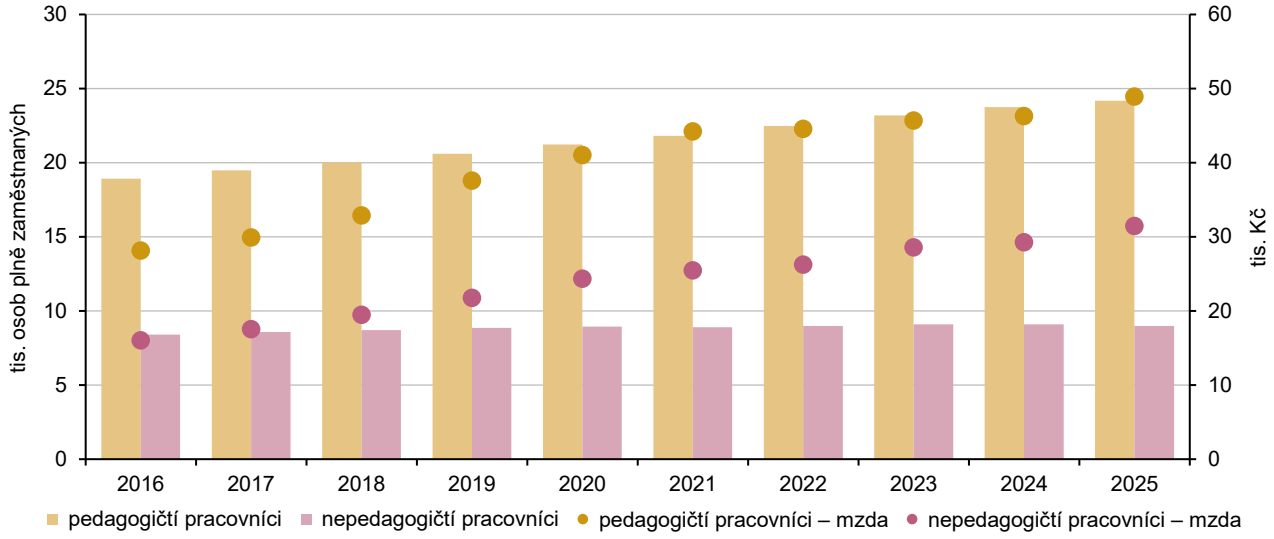
V roce 2025 působily v Moravskoslezském kraji tři veřejné vysoké školy, Ostravská univerzita, Slezská univerzita v Opavě a Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, a jedna soukromá vysoká škola, Evropská výzkumná univerzita, z. ú. Počet fakult veřejných vysokých škol se od roku 2007 nezměnil a činil 16. Na vysokých školách studovalo celkem 32 100 studentů s bydlištěm v Moravskoslezském kraji, meziročně o 1 339 osob, tedy o 4,4 %, více. Z nich mělo 31 694 studentů státní

občanství ČR, jejich počet se meziročně zvýšil o 1 176 osob, tedy o 3,9 %. Po výrazném poklesu z maxima dosaženého v roce 2010 se počet vysokoškoláků v posledních letech opět zvyšoval. V roce 2025 dosáhl nejvyšší hodnoty za posledních devět let. Ve srovnání s rokem 2019 vzrostl celkový počet studentů o 2 439 osob, tedy o 8,2 %, a počet studentů se státním občanstvím ČR o 2 161 osob, tedy o 7,3 %. Z občanů ČR s bydlištěm v Moravskoslezském kraji studovalo v roce 2025 bakalářské studijní programy 20 284 osob, magisterské programy včetně navazujících 10 337 studentů a doktorské programy 1 355 osob. Prezenční formou se vzdělávalo 25 413 studentů, zatímco distanční nebo kombinovanou formou 6 613 studentů.

Mezi zaměstnanci regionálního školství rostl podíl pedagogických pracovníků

Z celkového počtu 33,2 tis. zaměstnanců regionálního školství v Moravskoslezském kraji, přepočtených na plně zaměstnané, tvořili pedagogičtí pracovníci[1)] v roce 2025 téměř tři čtvrtiny (72,9 %), což bylo o 3,7 p. b. více než před deseti lety. Počet pedagogických pracovníků se za uplynulou dekádu zvýšil o 28,1 % na 24,2 tis., zatímco počet nepedagogických pracovníků[2)] vzrostl pouze o 6,7 % na 9,0 tis.

Graf 2.16 Zaměstnanci v regionálním školství a jejich průměrné hrubé měsíční mzdy v Moravskoslezském kraji (přepočteno na osoby plně zaměstnané)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Růst počtu učitelů se zpomaluje, asistentů pedagoga výrazně přibylo

Počet učitelů v regionálním školství[3)] v kraji se v uplynulé dekádě převážně zvyšoval, k 30. 9. 2025 dosáhl 17 524 přepočtených plně zaměstnaných osob, tj. o 17,3 % více než před deseti lety. V posledních letech se však meziroční procentuální přírůstky počtu učitelů převážně snižovaly. Zatímco ve školním roce 2020/21 se jejich počet meziročně zvýšil o 3,1 %, v posledním sledovaném roce vzrostl pouze o 0,7 %. Asistentů pedagoga[4)] přibývalo v regionálním školství výrazně rychleji než učitelů. Ke konci září 2025 jich v kraji působilo 2 704 v přepočtu na plně zaměstnané osoby, což bylo ve srovnání se stavem v roce 2016, prvním rokem srovnatelné časové řady,

[1)] Pedagogičtí pracovníci vykonávají přímou vyučovací, výchovnou, speciálně pedagogickou nebo pedagogicko-psychologickou činnost ve školách a školských zařízeních. Do této kategorie patří učitelé, učitelé odborného výcviku, asistenti pedagoga, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, školští logopedi, pedagogové volného času, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci.

[2)] Nepedagogičtí pracovníci zahrnují technickohospodářské pracovníky, provozní zaměstnance, obchodně provozní zaměstnance a ostatní zaměstnance ve školách a školských zařízeních (např. kuchaři a kuchařky, uklízečky, školníci, vrátní, pracovníci skladů, účetní, ekonomové, personalisté).

[3)] Kategorie učitelé v regionálním školství zahrnuje pracovníky s přímou vyučovací povinností v mateřských, základních a středních školách, konzervatořích a vyšších odborných školách, vedoucí pracovníky škol, výchovné poradce a učitele odborného výcviku.

[4)] Asistenti pedagoga zlepšují přístup žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ke vzdělávání a současně přispívají k vytváření inkluzivního prostředí třídy a k naplňování vzdělávacích potřeb všech žáků ve třídě.

2,6krát více. V pozicích asistentů pedagoga působily nejčastěji ženy, jejichž podíl v září 2025 činil 95,8 %, zatímco mezi učiteli představovaly ženy 80,9 %.

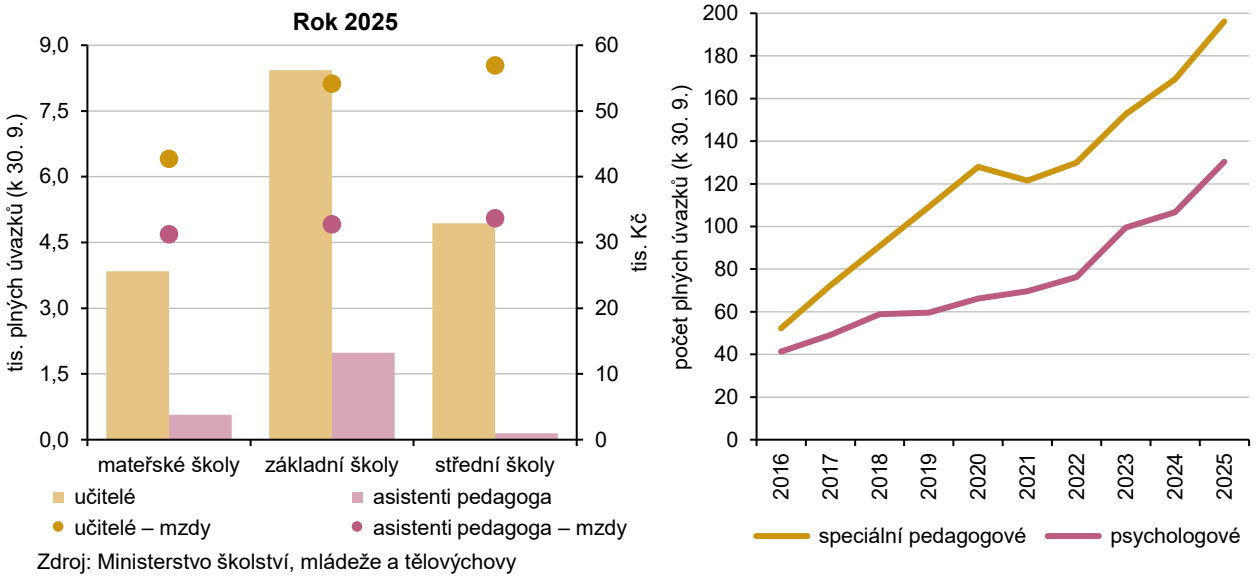
Mzdy pracovníků regionálního školství zůstaly pod republikovým průměrem

Průměrné hrubé měsíční mzdy pedagogických pracovníků v regionálním školství v Moravskoslezském kraji byly po celé sledované období nižší než celorepublikový průměr. V roce 2025 dosáhly 48 899 Kč a v mezikrajském srovnání byly třetí nejnižší, při dlouhodobém maximu v Praze a nejnižší hodnotě v Ústeckém kraji. Za republikovým průměrem zaostávaly v roce 2025 o 754 Kč, tedy o 1,5 %. Mzdy nepedagogických pracovníků byly ve srovnání s pedagogickými pracovníky na krajské úrovni přibližně o 36 % nižší, před deseti lety však tento rozdíl činil 43 %. V roce 2025 pobírali nepedagogičtí pracovníci v kraji v průměru 31 466 Kč hrubého měsíčně, což byla mezi kraji rovněž třetí nejnižší částka. Také mzdy nepedagogických pracovníků zůstávaly po celé sledované období pod republikovým průměrem, v roce 2025 o 939 Kč, tedy o 2,9 %.

Mzdy učitelů jsou již šestým rokem nejnižší mezi kraji

V roce 2025 činila průměrná hrubá měsíční mzda učitelů v regionálním školství v kraji po přepočtu na plné pracovní úvazky 52 228 Kč. Nejnižší mezi kraji byla nepřetržitě od roku 2020, zatímco dlouhodobě nejvyšší mzdy pobírali učitelé v Praze. Mzdy učitelů v kraji zůstávaly po celé sledované období pod republikovým průměrem, v roce 2025 za ním zaostávaly o 1 157 Kč, tedy o 2,2 %. Meziroční tempo růstu nominálních mezd učitelů vrcholilo v roce 2019, kdy se jejich mzdy zvýšily o 14,6 %. Následovalo období zpomalení růstu, v roce 2025 mzdy meziročně vzrostly o 5,5 %. Také mzdy asistentů pedagoga v kraji se po celé srovnatelné období pohybovaly pod republikovým průměrem. V roce 2025 činily 32 785 Kč a byly třetí nejnižší mezi kraji. Ve srovnání s republikovým průměrem byly nižší o 751 Kč, tedy o 2,2 %. Meziročně se mzdy asistentů pedagoga v kraji zvýšily o 8,4 %.

Graf 2.17 Pedagogičtí pracovníci v regionálním školství a jejich průměrné hrubé měsíční mzdy v Moravskoslezském kraji (přepočteno na plné pracovní úvazky)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mzdy asistentů pedagoga se podle druhu školy liší méně než mzdy učitelů

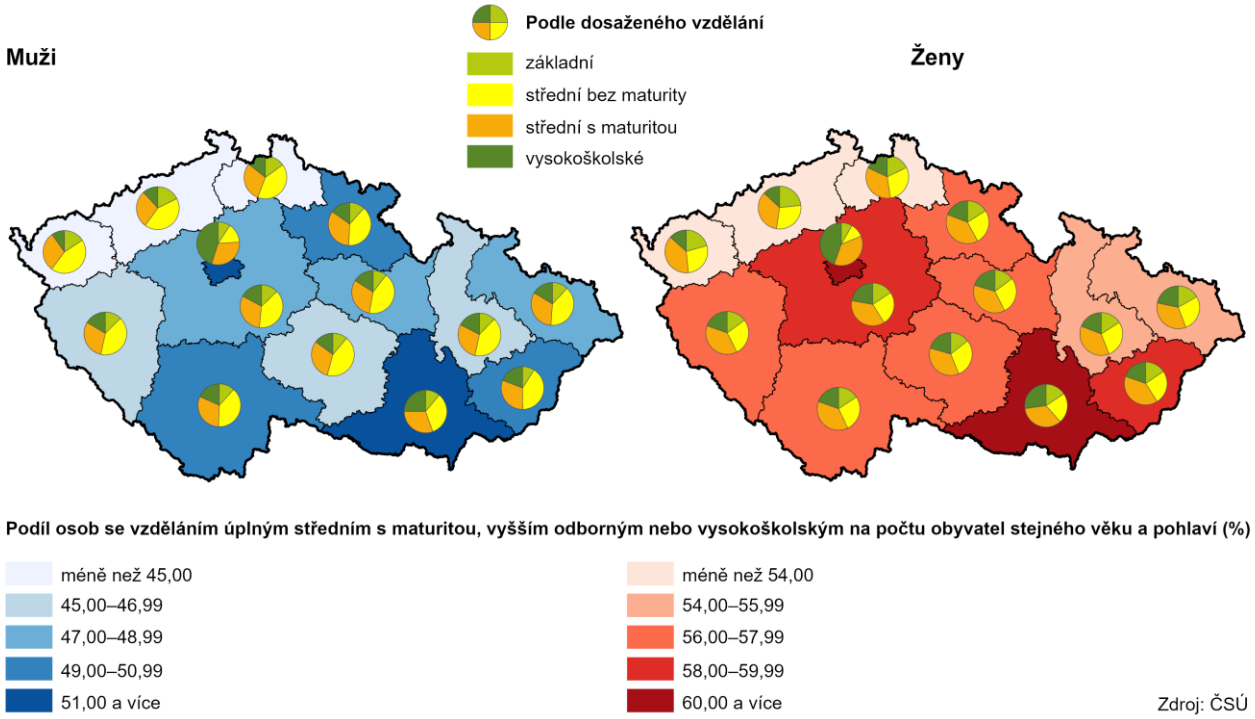
Zatímco u učitelů je výše mzdy výrazně ovlivněna druhem školy, v případě asistentů pedagoga jsou rozdíly podstatně menší. V roce 2025 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda učitelů nejvyšší částky na středních školách, a to 56 910 Kč. V mateřských školách činila 42 735 Kč, a byla tak přibližně o čtvrtinu nižší. Také asistenti pedagoga pobírali nejvyšší mzdu na středních školách, kde dosáhla 33 683 Kč, zatímco nejnižší byla v mateřských školách ve výši 31 276 Kč. Rozdíl

mezi nejvyšší a nejnižší mzdou činil 2 407 Kč, tedy 7,1 %, a byl tak výrazně menší než u učitelů.

Speciálních pedagogů a psychologů výrazně přibylo

V regionálním školství nabývá na významu činnost speciálních pedagogů a psychologů. Počet speciálních pedagogů v Moravskoslezském kraji se od konce září 2016 do konce září 2025 zvýšil z 52 na 196 přepočtených plných úvazků, tedy téměř na čtyřnásobek. Počet plných úvazků psychologů v regionálním školství v kraji se ve stejném období zvýšil ze 41 na 130, tedy na více než trojnásobek.

Obyvatelstvo ve věku 15 let a více podle vzdělání a pohlaví v krajích v roce 2025

Vysokoškolské vzdělání měly častěji ženy než muži

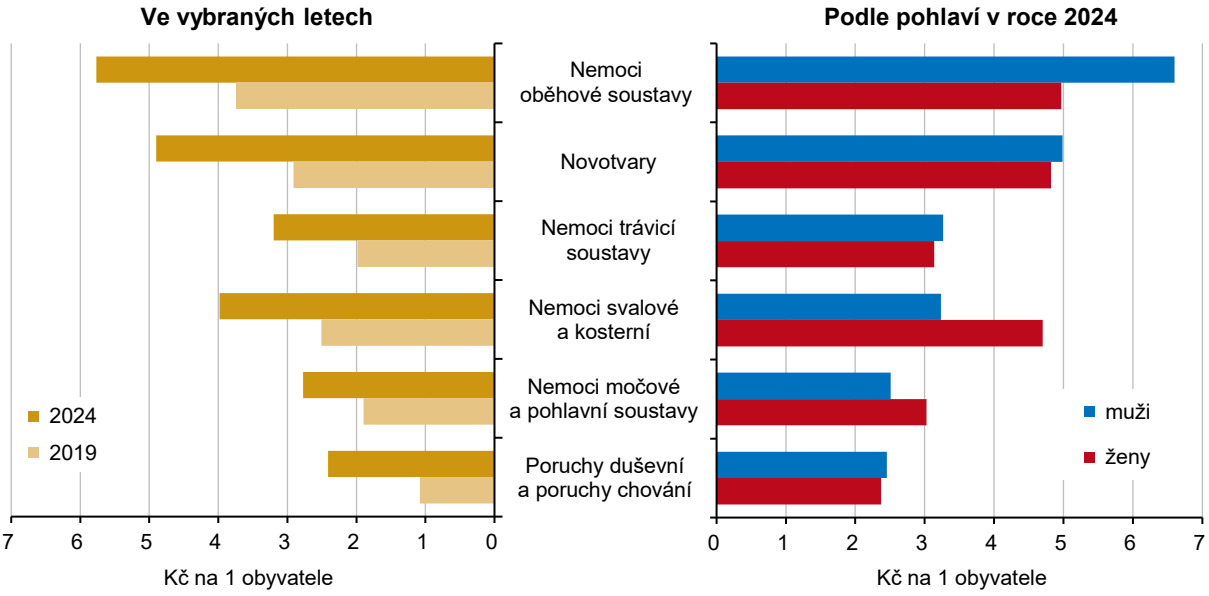
Vzdělanostní struktura obyvatel Moravskoslezského kraje ve věku 15 let a více se podle výsledků VŠPS v roce 2025 mezi muži a ženami lišila. Mezi ženami byly nejpočetnější osoby s úplným středním vzděláním s maturitou, zatímco u mužů převažovalo střední vzdělání bez maturity včetně vyučení. Střední vzdělání s maturitou mělo 34,1 % žen a 32,5 % mužů. Střední vzdělání bez maturity, zastoupené zejména učebními obory s výučním listem, mělo 39,0 % mužů, ale pouze 27,5 % žen. Vysokoškolského vzdělání dosáhlo 21,7 % žen a 16,4 % mužů. Základní vzdělání nebo žádné vzdělání mělo 16,7 % žen a 12,0 % mužů.

Zdraví

Výdaje na zdravotní péči byly nejvyšší mezi kraji

V roce 2024, za který jsou k dispozici poslední údaje, vynaložily zdravotní pojišťovny na zdravotní péči v Moravskoslezském kraji v průměru 48,1 tis. Kč na obyvatele, celorepublikově to bylo 47,2 tis. Kč. Oproti předchozímu roku se výdaje v kraji zvýšily o 4,7 tis. Kč, tedy o 10,7 %. Nejvýrazněji rostly v letech 2020 a 2021, meziročně o 15,0 %, respektive o 13,4 %, zejména v souvislosti s pandemií covidu-19. Z vybraných diagnóz vzrostly v kraji mezi roky 2019 a 2024 průměrné výdaje na obyvatele procentuálně nejvíce v případě poruch duševních a poruch chování, a to 2,2krát. Výdaje na léčbu novotvarů se zvýšily o více než dvě třetiny. V roce 2024 byly z vybraných diagnóz nejvyšší výdaje na nemoci oběhové soustavy, které dosáhly 5,8 tis. Kč na obyvatele.

Graf 2.18 Výdaje zdravotních pojišťoven na vybrané diagnózy v Moravskoslezském kraji

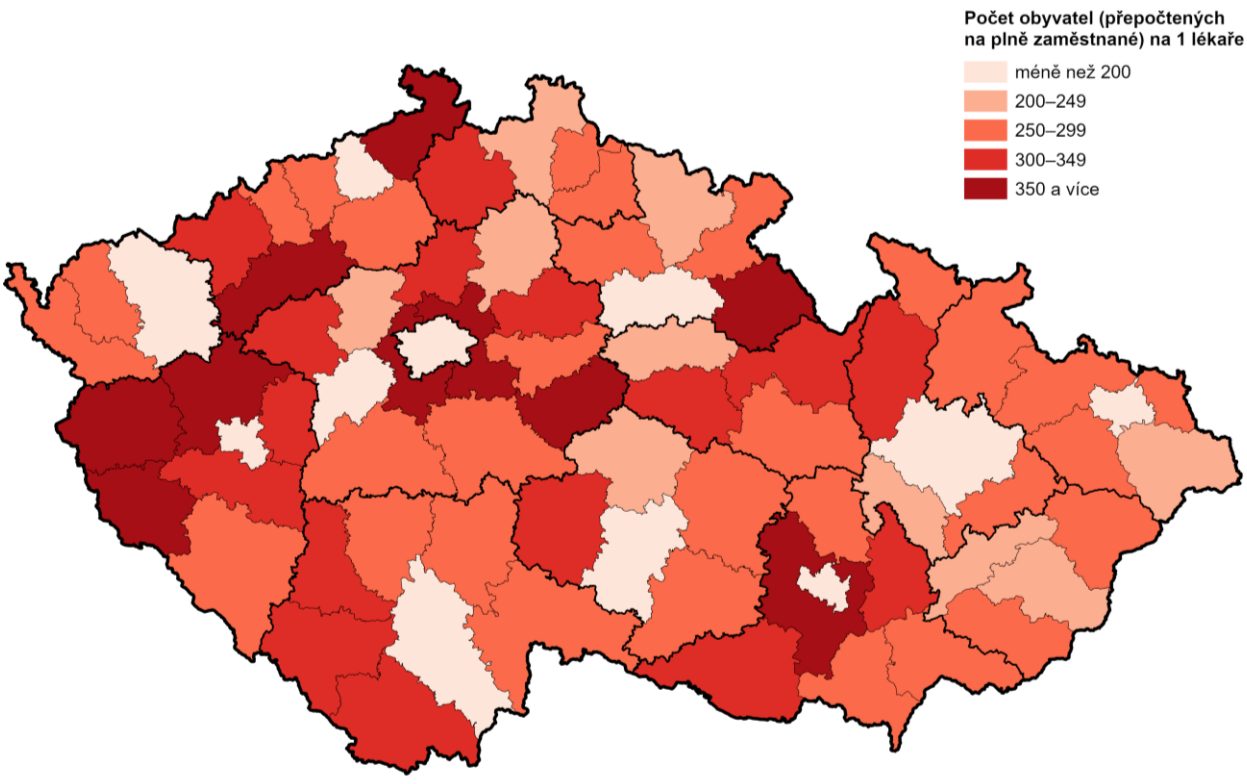

Zdroj: Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky, dopočty ČSÚ

Výdaje na zdravotní péči v přepočtu na jednoho obyvatele byly vyšší u žen než u mužů

Průměrné výdaje na jednoho muže byly v Moravskoslezském kraji nejvyšší v Česku a dosáhly 46,8 tis. Kč. Stejně jako ve všech ostatních krajích však byly celkové výdaje na jednu ženu vyšší než na jednoho muže. Také výdaje na léčbu nemocí oběhové soustavy byly v Moravskoslezském kraji u obou pohlaví nejvyšší mezi kraji. Na jednoho muže dosáhly 6,6 tis. Kč, zatímco na jednu ženu 5,0 tis. Kč, tedy o 1,6 tis. Kč méně. Naproti tomu u nemocí svalové a kosterní soustavy byly výdaje na jednu ženu téměř o 1,5 tis. Kč vyšší než na jednoho muže.

Počet obyvatel na 1 lékaře v okresech v roce 2024

Zdroj: ÚZIS

Počet lékařů v kraji vzrostl, na jednoho připadalo 212 obyvatel

V roce 2024 působilo v Moravskoslezském kraji podle posledních dostupných údajů 5 594 lékařů (včetně smluvních pracovníků) v přepočtu na plně zaměstnané osoby. Meziročně se jejich počet zvýšil o 47 a ve srovnání s rokem 2019 vzrostl o 233 lékařů, tedy o 4,3 %. Na jednoho lékaře připadalo v kraji 212 obyvatel, což bylo o 6 osob více než republikový průměr. Nejvyšší počet obyvatel na jednoho lékaře vykázaly okresy Opava a Nový Jičín, a to 282, resp. 281. Nejnižší hodnotu zaznamenal okres Ostrava-město se 140 obyvateli na jednoho lékaře. Z celkového počtu lékařů bylo 772 zubních lékařů, jejichž počet se meziročně téměř nezměnil.

Lůžkový fond nemocnic se mírně rozšířil

V Moravskoslezském kraji sídlilo v roce 2024 celkem 19 nemocnic akutní péče a 3 nemocnice následné péče. Nemocnice akutní péče disponovaly 5 796 lůžky, jejichž počet se proti roku 2019 zvýšil o 1,9 %. Lůžkový fond nemocnic následné péče se v hodnoceném období příliš neměnil a v roce 2024 zahrnoval 265 lůžek. Na 1 000 obyvatel kraje připadalo 5,1 lůžka (z toho 4,9 lůžka v nemocnicích akutní péče), zatímco celorepublikový průměr činil 4,8 lůžka. V průběhu roku 2024 bylo v nemocnicích kraje hospitalizováno celkem 239,0 tis. osob, z toho 213,8 tis. v nemocnicích akutní péče. Ve srovnání s rokem 2019 se celkový počet hospitalizovaných snížil o 6,6 %. Průměrná ošetřovací doba činila v nemocnicích akutní péče 5,5 dne a v nemocnicích následné péče 39,2 dne.

Samostatných ordinací lékařů převážně ubývalo

V roce 2024 poskytovalo v Moravskoslezském kraji zdravotní služby 476 samostatných ordinací praktických lékařů pro dospělé, 178 ordinací praktických lékařů pro děti a dorost, 543 ordinací stomatologů a 151 gynekologických ordinací. Ve srovnání s rokem 2019 se nejvýrazněji snížil počet ordinací stomatologů, a to o 65, tedy o 10,7 %. Ordinací praktických lékařů pro dospělé ubylo 40 (pokles o 7,8 %) a počet ordinací praktických lékařů pro děti a dorost se snížil o 13 (o 6,8 %). Počet gynekologických ordinací naproti tomu mírně vzrostl ze 148 na 151 ordinací.

Státní sociální podpora

Na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče bylo v roce 2025 vyplaceno 9,2 mld. Kč

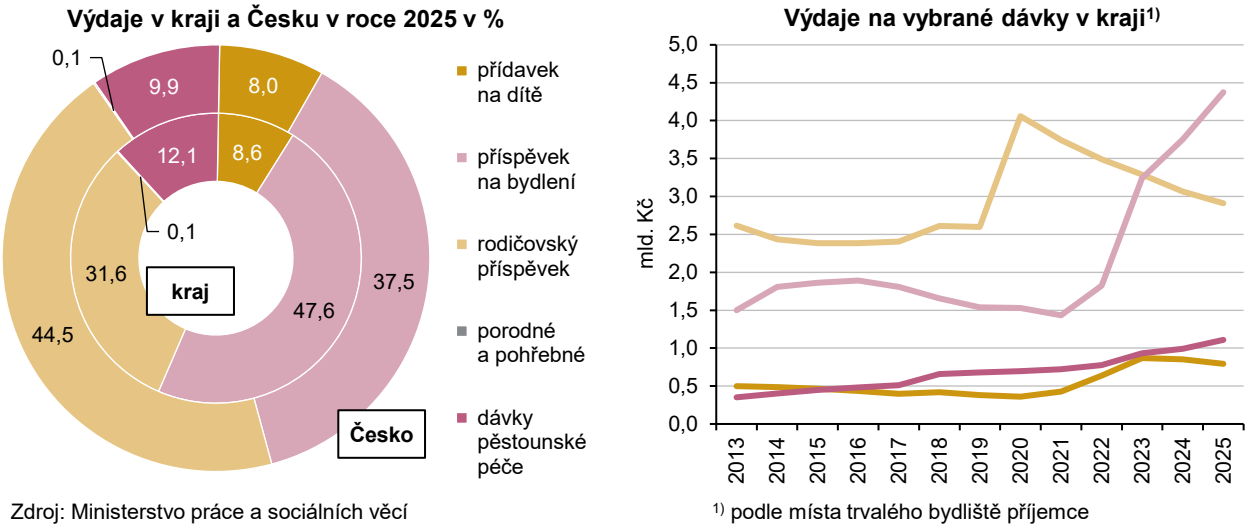
V roce 2025 bylo v Moravskoslezském kraji podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí vyplaceno 1,575 mil. dávek státní sociální podpory a 91,4 tis. dávek pěstounské péče. Výdaje na dávky státní sociální podpory dosáhly 8,1 mld. Kč a na dávky pěstounské péče 1,1 mld. Kč. Celkem tak bylo na oba druhy dávek vynaloženo 9,2 mld. Kč. Počty vyplacených dávek i související výdaje byly nejvyšší mezi kraji. Ve srovnání s rokem 2019 se celkový počet vyplacených dávek zvýšil o 278,9 tis., tedy o 20,1 %. Jejich finanční objem vzrostl téměř o 4,0 mld. Kč, což představovalo nárůst o 76,2 %. V přepočtu na jednoho obyvatele činily výdaje na dávky státní sociální podpory včetně dávek pěstounské péče 7 806 Kč, což byla nejvyšší částka mezi kraji a o 35,7 % více než celorepublikový průměr ve výši 5 753 Kč. Oproti roku 2019 se výdaje na jednoho obyvatele v kraji zvýšily o 3 462 Kč, tedy téměř o 80 %.

Příspěvek na bydlení se stal nejvýznamnější dávkou

Mezi dávkami státní sociální podpory vyplacenými v Moravskoslezském kraji v roce 2025 byly nejpočetnější příspěvky na bydlení, kterých bylo vyplaceno 689,8 tis. Následovaly přídavky na dítě s 602,3 tis. výplatami. Z celkového objemu výdajů na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče připadal největší podíl na příspěvek na bydlení, na který bylo vynaloženo téměř 4,4 mld. Kč, tedy 47,6 %. Rodičovský příspěvek s výdaji ve výši 2,9 mld. Kč tvořil 31,6 % celkových výdajů. K nejvýraznější meziroční změně došlo v roce 2020 u rodičovského příspěvku, jehož objem vzrostl o 56,2 %, z 2,6 mld. Kč na téměř 4,1 mld. Kč. Od následujícího roku se však výdaje na rodičovský příspěvek každoročně snižovaly. Výdaje na příspěvek na bydlení se v roce 2023 v souvislosti s vysokými náklady domácností na energie

meziročně zvýšily o 77,9 % a rostly také v následujících dvou letech, o 15,7 % v roce 2024 a o 16,7 % v roce 2025.

Graf 2.19 Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v Moravskoslezském kraji a Česku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

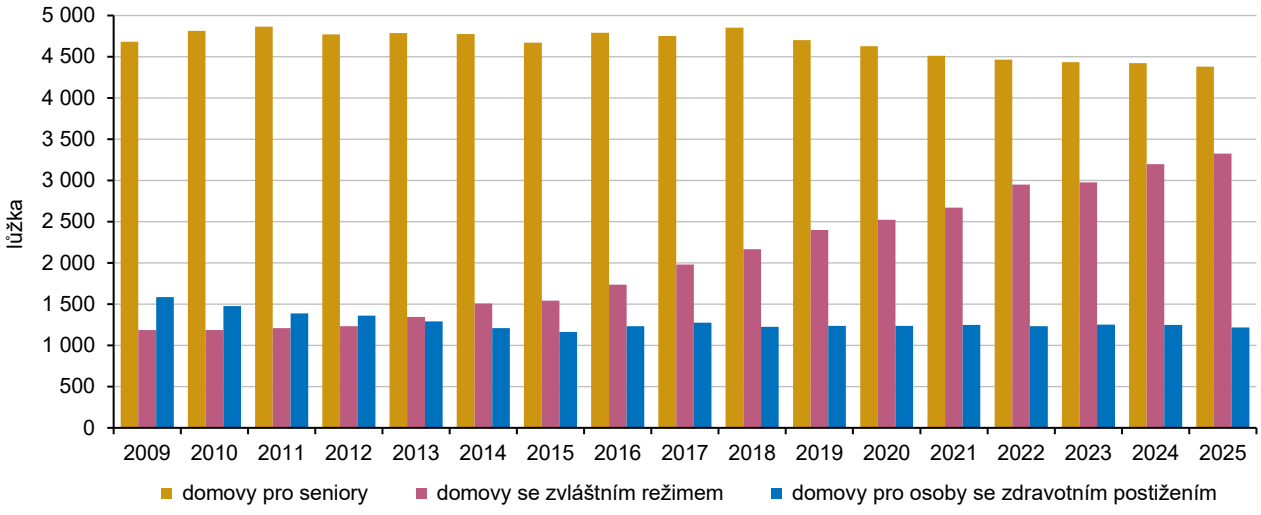
1) podle místa trvalého bydliště příjemce

Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Zařízení sociálních služeb v kraji pozvolna přibývala

Základní druhy sociálních služeb tvoří sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. V roce 2025 bylo v Moravskoslezském kraji provozováno celkem 494 zařízení sociálních služeb, z nichž 158, tedy 32 %, poskytovalo celoroční pobytové služby. Jednalo se o domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem a domovy pro osoby se zdravotním postižením. Jejich celková kapacita činila 8 915 lůžek. Od roku 2019, kdy bylo k dispozici 8 339 lůžek, se tak lůžkový fond rozšířil o 576 míst, tedy o 6,9 %.

Graf 2.20 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Počet lůžek v domovech pro seniory dlouhodobě klesal

Jednou z legislativně stanovených služeb sociální péče jsou domovy pro seniory, které poskytují celoroční pobytové služby osobám se sníženou soběstačností zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2025 provozováno 73 domovů pro seniory s kapacitou 4 379 lůžek. Počet lůžek se dlouhodobě snižoval a v roce 2025

dosáhl nejnižší hodnoty ve sledovaném období. Oproti roku 2019 se kapacita snížila o 322 lůžek, tedy o 6,8 %.

Největší rozvoj zaznamenaly domovy se zvláštním režimem

Domovy se zvláštním režimem poskytují pobytové služby s celoročním provozem osobám trpícím duševním onemocněním, závislostí na návykových látkách, Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence. V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2025 provozováno 56 těchto zařízení s kapacitou 3 326 lůžek. Ze sledovaných druhů pobytových sociálních služeb se v posledních letech nejvýrazněji rozvíjely právě domovy se zvláštním režimem. Od roku 2019 se jejich počet zvýšil o 9 zařízení a jejich kapacita vzrostla o 927 lůžek, tedy o 38,6 %.

Kapacita domovů pro osoby se zdravotním postižením zůstávala stabilní

Mezi další služby sociální péče patří domovy pro osoby se zdravotním postižením, které poskytují celoroční pobytové služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení. V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2025 provozováno 29 těchto zařízení s celkovou kapacitou 1 217 lůžek, přičemž jejich kapacita se dlouhodobě výrazněji neměnila.

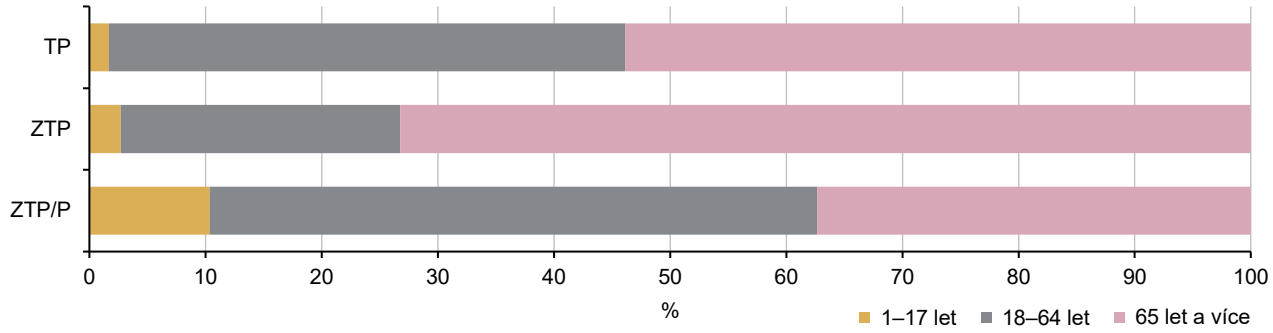
Azylové domy v kraji nabízely více než 1 200 lůžek

Dalších 2 081 lůžek v Moravskoslezském kraji bylo na konci roku 2025 k dispozici v azylových domech (1 259 lůžek), chráněném bydlení (516 lůžek), domech na půl cesty, službách následné péče, centrech sociálně rehabilitačních služeb, terapeutických komunitách a týdenních stacionářích.

Výdaje na příspěvek na péči dosáhly v roce 2025 v Moravskoslezském kraji 5,6 mld. Kč

V prosinci 2025 bylo v Moravskoslezském kraji 45,8 tis. příjemců příspěvku na péči (osob závislých na pomoci jiné osoby), z toho 32,0 tis. bylo ve věku 65 let a více (10,1 tis. mužů a 21,9 tis. žen). Proti stejnému období roku 2019 se počet příjemců zvýšil o cca 1,4 tis. osob (o 3,1 %). Výdaje na příspěvek na péči dosáhly v kraji v roce 2025 částky téměř 5,6 mld. Kč a proti roku 2019 vzrostly o 1,8 mld. Kč (o 48,2 %).

Graf 2.21 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle druhu průkazu a věku v Moravskoslezském kraji v prosinci 2025

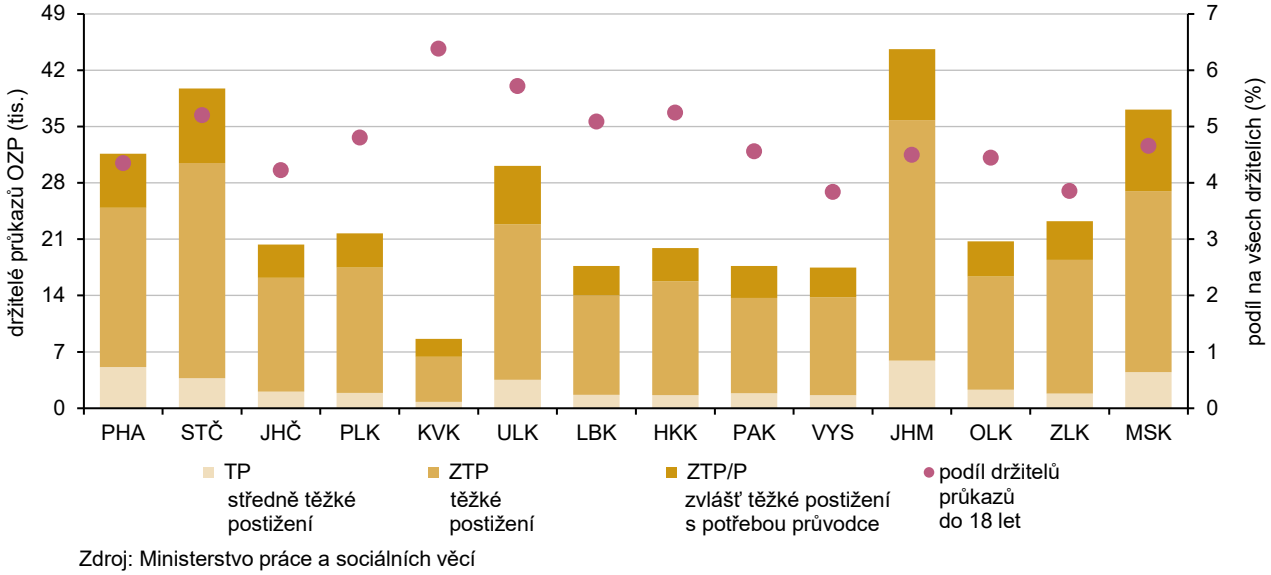
TP: středně těžké postižení, ZTP: těžké postižení, ZTP/P: zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Počty držitelů průkazů osob se zdravotním postižením meziročně klesly

V prosinci 2025 bylo v Moravskoslezském kraji evidováno 37 091 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Po dlouhodobém růstu se jejich počet druhým rokem snižoval a meziročně klesl o 2,9 %. Ve srovnání s rokem 2019, kdy bylo evidováno 34 751 držitelů, byl jejich počet vyšší o 6,7 %. Největší část tvořili držitelé průkazů ZTP (těžké postižení) s podílem 60,7 %, následovali držitelé průkazů ZTP/P (zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce) s 27,3 %. Nejnižší podíl 12,1 % připadal na držitele průkazů TP (středně těžké postižení). Osoby mladší 18 let představovaly 4,7 % všech držitelů průkazů se zdravotním postižením, stejně jako v celém Česku.

Graf 2.22 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle krajů v prosinci 2025

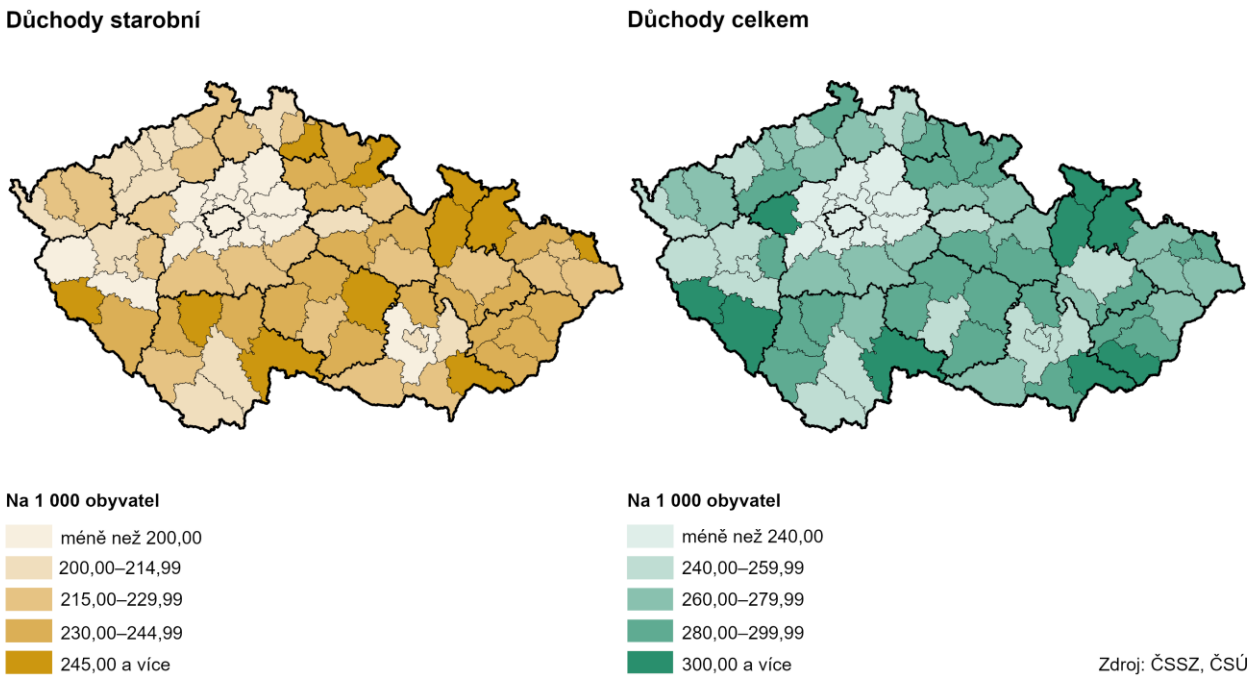
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Důchodci, důchody

Více než čtvrtina obyvatel kraje pobírala některý z důchodů

Podle údajů (ČSSZ) pobírala v Moravskoslezském kraji ke konci roku 2025 některý z důchodů více než čtvrtina populace (28,3 %, tj. 333,2 tis. osob), z toho 82,1 % (273,4 tis. osob) pobíralo plný starobní důchod (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým). Zhruba tři čtvrtiny ze starobních důchodců pobíraly starobní důchod samostatně – sólo (203,9 tis. osob) a jedna čtvrtina osob pobírala starobní důchod v kombinaci s jinými typy důchodů jako např. vdovským, vdoveckým či invalidním.

Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2025

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ

Celkový počet důchodců v kraji v roce 2025 meziročně mírně klesl

Celkový počet příjemců důchodů v Moravskoslezském kraji bez ohledu na druh pobíraného důchodu se v letech 2018 až 2022 snižoval. Zatímco v letech 2018 a 2019 šlo o pokles v řádu stovek osob, v následujících letech se úbytek prohloubil. V letech 2023

a 2024 se tento trend obrátil a počet příjemců důchodů meziročně mírně vzrostl. V roce 2025 se však opět snížil, a to meziročně o 0,7 %. Ve srovnání s rokem 2019 byl celkový počet příjemců důchodů v roce 2025 nižší o 9,1 tis. osob, tj. o 2,7 %.

Počty starobních důchodců ovlivnila v letech 2020 a 2021 epidemie covidu-19

Odlišný vývoj v delším časovém horizontu lze sledovat u příjemců plných starobních důchodů (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem). Jejich počet v návaznosti na demografický vývoj a stárnutí populace od roku 2013 převážně rostl. K obratu došlo v roce 2020, kdy se naplno projevila epidemie covidu-19, která měla závažné dopady především na rizikové skupiny obyvatel, mezi něž patřili také senioři. Počet příjemců plných starobních důchodů se následně začal snižovat. Ve srovnání s rokem 2019, kdy dosáhl nejvyšší hodnoty 281,8 tis. osob, byl jejich počet v roce 2025 nižší o 8,4 tis. osob, tj. o 3,0 %.

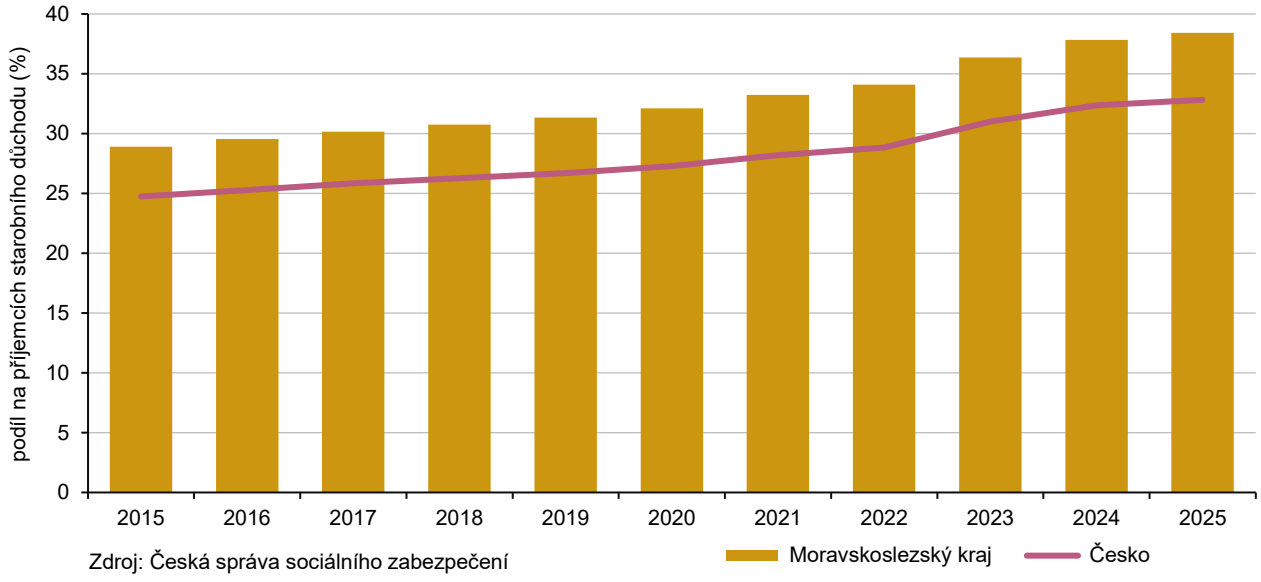
Mezi příjemci důchodů převažovaly ženy v poměru 3 : 2

Mezi příjemci důchodů v Moravskoslezském kraji v roce 2025 převažovaly ženy. Z celkového počtu 333,2 tis. důchodců jich bylo 193,1 tis. a jejich podíl činil 58,0 %. Obdobná situace byla zaznamenána také mezi příjemci plných a poměrných starobních důchodů vyplácených samostatně nebo v souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem. Z celkového počtu 275,6 tis. těchto příjemců tvořily ženy 59,2 %, a převažovaly tak přibližně v poměru 3 : 2. Vyšší zastoupení žen souvisí mimo jiné s tím, že se v průměru dožívají vyššího věku než muži. Ženy však pobírají nižší průměrné částky u všech druhů důchodů s výjimkou sirotčího. Rozdíly souvisejí zejména s délkou ekonomické aktivity a výší výdělků, které bývají u žen nižší také v důsledku odlišného druhu a charakteru vykonávaného zaměstnání.

Podíl příjemců předčasných důchodů se dále zvýšil

Na vývoj počtu příjemců důchodů má kromě stárnutí populace vliv také sociálněekonomická situace, která ovlivňuje odchod osob do předčasného starobního důchodu. Počet i podíl příjemců předčasných důchodů v Moravskoslezském kraji dlouhodobě rostly, přičemž nejvýraznější meziroční zvýšení bylo zaznamenáno v roce 2023. V roce 2025 pobíralo předčasně přiznaný starobní důchod 105,0 tis. osob, které představovaly 38,4 % všech příjemců plného starobního důchodu (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem). Meziročně se jejich počet zvýšil o 493 osob a jejich podíl vzrostl o 0,6 p. b. Mezi kraji se jednalo o druhý nejvyšší podíl po Vysočině. Ve srovnání s rokem 2019 přibylo v kraji 16,7 tis. příjemců předčasných důchodů a jejich podíl se zvýšil o 7,1 p. b.

Graf 2.23 Příjemci předčasného starobního důchodu v Moravskoslezském kraji a Česku (v prosinci)

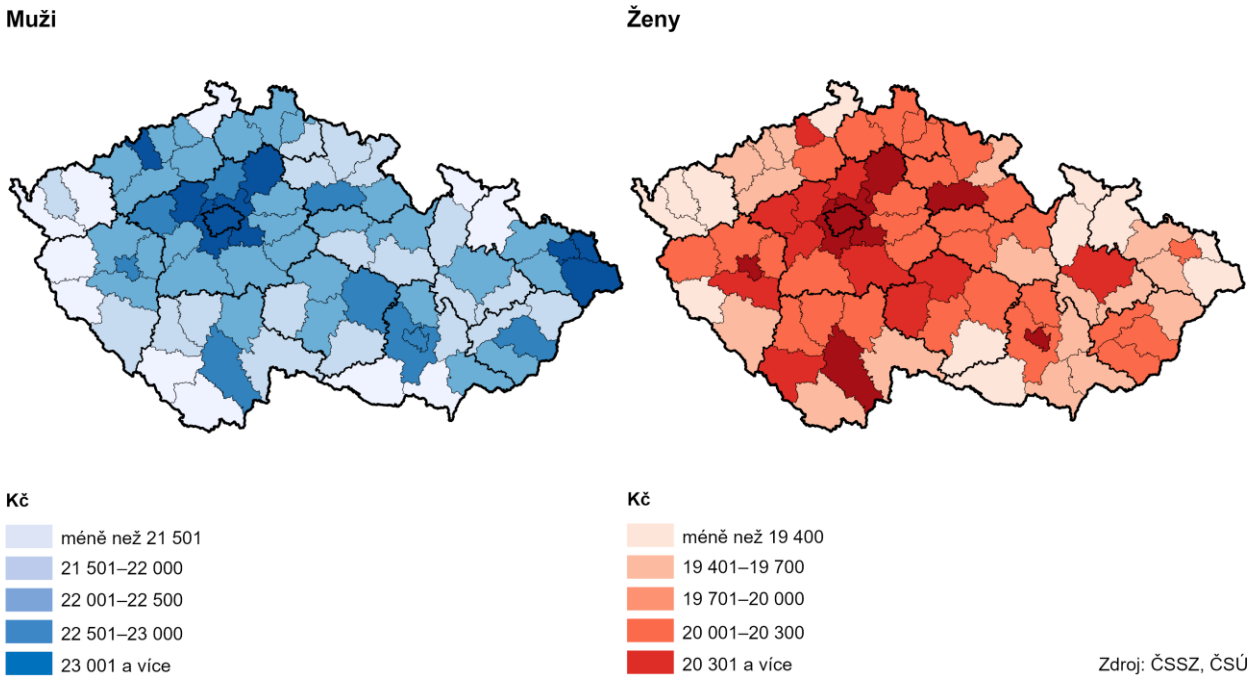

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Předčasný důchod využívali častěji muži než ženy

V Moravskoslezském kraji odcházeli muži do předčasného starobního důchodu častěji než ženy. V roce 2025 činil podíl příjemců předčasného důchodu mezi muži pobírajícími plný starobní důchod 39,2 %, zatímco mezi ženami dosáhl 37,8 %. Opačná situace nastala pouze v okresech Karviná a Ostrava-město, kde byl tento podíl vyšší u žen. V jednotlivých okresech kraje se celkový podíl příjemců předčasného starobního důchodu pohyboval od 32,6 % v okrese Ostrava-město do 44,0 % v okrese Nový Jičín. Přestože muži odcházeli do předčasného důchodu relativně častěji, z hlediska absolutního počtu mezi jeho příjemci převažovaly ženy. Předčasný starobní důchod pobíralo 61,2 tis. žen a 43,8 tis. mužů. Ženy tak představovaly 58,3 % všech příjemců předčasného starobního důchodu a jejich zastoupení se meziročně zvýšilo o 0,2 p. b.

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2025

Průměrný starobní důchod odpovídal necelé polovině mzdového mediánu

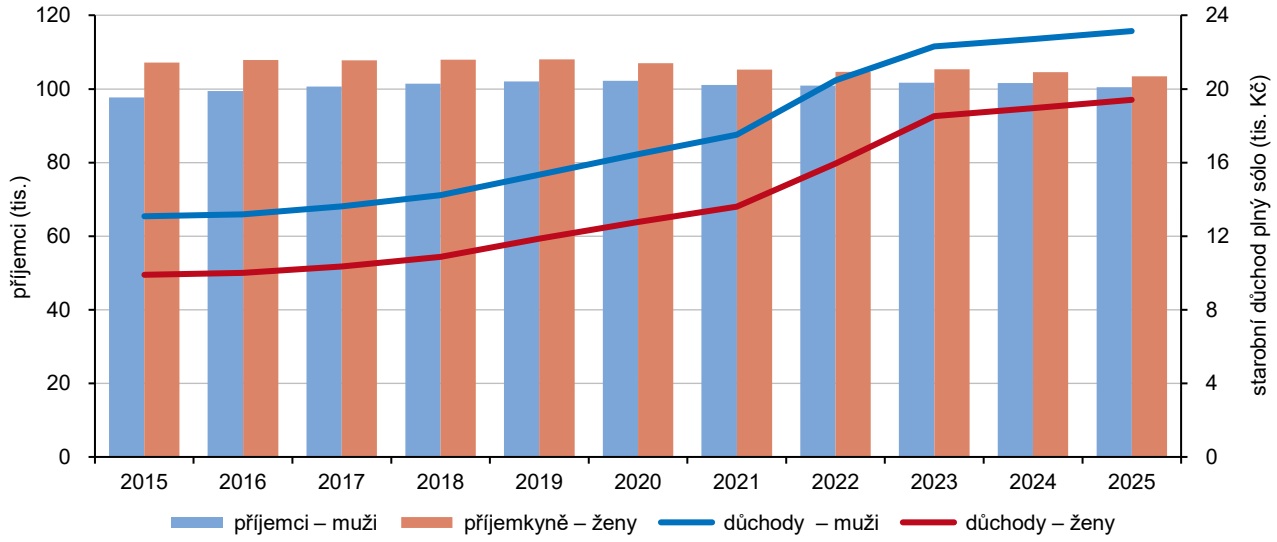
V prosinci 2025 činila průměrná měsíční výše plného starobního důchodu vypláceného samostatně v Moravskoslezském kraji 21 251 Kč, meziročně se zvýšila o 441 Kč, tj. o 2,1 %. Ve srovnání s rokem 2019 vzrostla o 7 698 Kč, tj. o 56,8 %. Vyšší průměrný starobní důchod pobírali pouze důchodci v Praze (22 386 Kč) a ve Středočeském kraji (21 466 Kč). Průměrný starobní důchod v Moravskoslezském kraji odpovídal 49,3 % mzdového mediánu, meziročně se tento podíl snížil o 2,3 p. b., přesto byl o 1,6 p. b. vyšší než republikový průměr. Nejvyšší hodnoty dosáhl podíl v roce 2023, kdy činil 53,5 %, v následujících dvou letech však klesal. V rámci kraje byl nejvyšší průměrný starobní důchod vyplácen v okrese Karviná (21 591 Kč), nejnižší v okrese Bruntál (20 146 Kč).

Rozdíl mezi starobními důchody mužů a žen se třetím rokem snižoval

Průměrná měsíční výše plného starobního důchodu vypláceného samostatně dosáhla v roce 2025 v Moravskoslezském kraji u mužů 23 153 Kč a u žen 19 404 Kč. Rozdíl mezi průměrnými důchody mužů a žen tak činil 3 749 Kč a byl nejvyšší mezi kraji Česka. Do roku 2022 se tento rozdíl zvětšoval, v roce 2023 se však snížil

o 16,1 %, mimo jiné v souvislosti se zavedením tzv. výchovného. V následujících dvou letech se rozdíl dále mírně zmenšoval.

Graf 2.24 Příjemci a průměrná měsíční výše starobního důchodu sólo podle pohlaví v Moravskoslezském kraji (v prosinci)

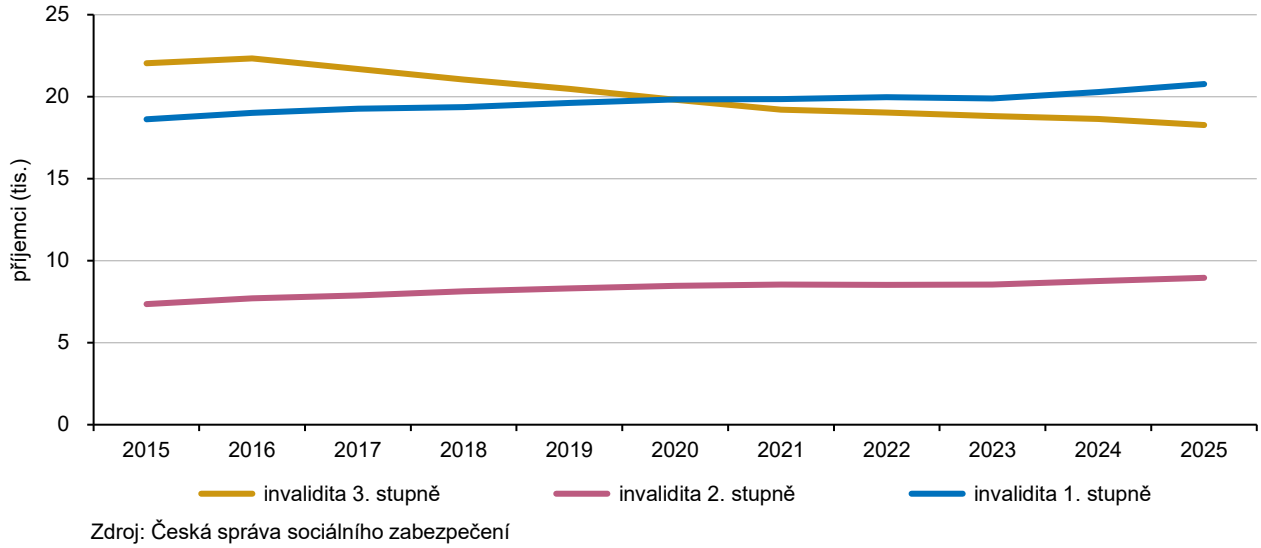

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Vdovský důchod pobíralo pětkrát více žen než mužů

Pozůstalostní důchod, tedy vdovský nebo vdovecký důchod vyplácený samostatně či v souběhu s přímým důchodem (starobním nebo invalidním), pobíralo na konci roku 2025 v Moravskoslezském kraji 74,3 tis. osob. Představovaly 22,3 % všech příjemců důchodů v kraji. Vdovský důchod pobíralo 62,5 tis. žen, což bylo 5,3krát více než počet mužů pobírajících vdovecký důchod, kterých bylo 11,9 tis. Mezi roky 2019 a 2025 se počet příjemkyň vdovského důchodu snížil o 5,6 %, zatímco počet příjemců vdoveckého důchodu klesl pouze o 0,7 %.

Graf 2.25 Příjemci invalidních důchodů podle stupně invalidity v Moravskoslezském kraji (v prosinci)

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Invalidní důchodci měli mezi muži vyšší zastoupení než mezi ženami

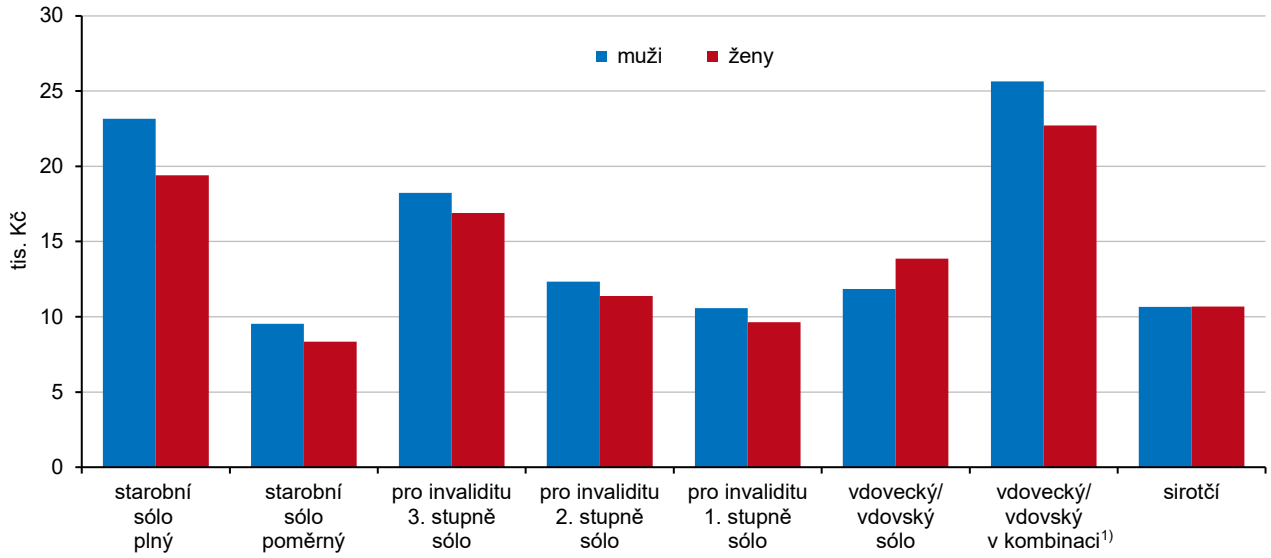
V prosinci 2025 pobíralo v Moravskoslezském kraji některý ze tří stupňů invalidního důchodu celkem 48,0 tis. osob, které představovaly 14,4 % všech příjemců důchodů v kraji. Ve srovnání s rokem 2019 se celkový počet invalidních důchodců snížil o 0,4 tis. osob, tj. o 0,8 %. Mezi muži pobírajícími důchod činil podíl invalidních

důchodců 17,3 % (24,3 tis. osob), zatímco mezi ženami dosáhl 12,3 % (23,7 tis. osob). Příjemci invalidního důchodu 3. stupně představovali 38,1 % všech invalidních důchodců (18,3 tis. osob), přičemž proti roku 2019 se jejich podíl snížil o 4,2 p. b. Invalidní důchod 2. stupně pobíralo 8,9 tis. osob, tedy 18,6 % všech invalidních důchodců v kraji, a jejich podíl se ve srovnání s rokem 2019 zvýšil o 1,5 p. b. Nejpočetnější skupinu tvořili příjemci invalidního důchodu 1. stupně s podílem 43,3 % (20,8 tis. osob), který proti roku 2019 vzrostl o 2,8 p. b.

Výše invalidních důchodů se výrazně nelišila od republikového průměru

Průměrná měsíční výše invalidních důchodů vyplácených samostatně v Moravskoslezském kraji se v roce 2025 výrazně nelišila od republikového průměru, přičemž rozdíly v jednotlivých stupních invalidity nepřesáhly 100 Kč. Invalidní důchod 3. stupně činil v průměru 17 639 Kč, invalidní důchod 2. stupně 11 863 Kč a invalidní důchod 1. stupně 10 062 Kč.

Graf 2.26 Průměrná výše důchodů podle jejich druhu a pohlaví příjemce v Moravskoslezském kraji v prosinci 2025

1) důchod vdovecký nebo vdovský v kombinaci s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním)

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Průměrná výše sirotčího důchodu vzrostla od roku 2019 o více než polovinu

V prosinci 2025 pobíralo v Moravskoslezském kraji sirotčí důchod 5,4 tis. osob a jeho průměrná měsíční výše činila 10 664 Kč. Počet příjemců se ve sledovaném období výrazněji neměnil a proti roku 2019 vzrostl o 6,8 %. Průměrná výše sirotčího důchodu naproti tomu rostla ve všech sledovaných letech a ve srovnání s rokem 2019 se zvýšila o 3 662 Kč, tj. o 52,3 %.

Kultura

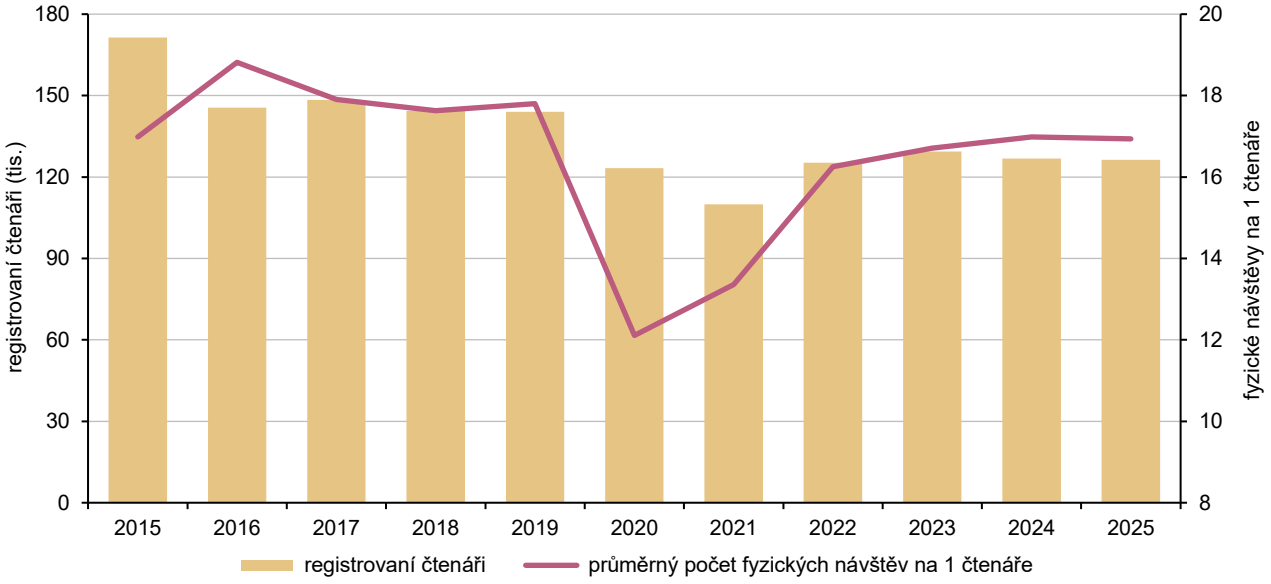
Knihovny v kraji nabízely přes 4,5 mil. knihovních jednotek

Podle předběžných výsledků bylo na konci roku 2025 v Moravskoslezském kraji v provozu 267 knihoven a jejich 133 poboček, tedy lokálně vyčleněných částí pracujících pod přímým vedením knihoven. Služby knihoven využívalo 126 tis. registrovaných čtenářů, z nichž 28,6 % tvořily děti do 15 let. K dispozici měli více než 4,5 mil. knihovních jednotek, mezi něž patří knihy, noviny, časopisy či elektronické dokumenty. Nejrozsáhlejší síť knihoven a poboček měl Středočeský kraj, kde jich fungovalo celkem 750, nejvíce registrovaných čtenářů a největší knihovní fond však vykázala Praha. Její knihovny evidovaly 210 tis. čtenářů a nabízely 10,1 mil. knihovních jednotek.

Čtenář uskutečnil ročně v průměru 17 návštěv a 26 výpůjček

Veřejné knihovny v Moravskoslezském kraji zaznamenaly v roce 2025 celkem 3,2 mil. návštěv. Na jednoho registrovaného čtenáře tak připadalo v průměru 16,9 návštěvy. Čtenáři si současně vypůjčili více než 3,2 mil. knihovních jednotek, v přepočtu na jednoho registrovaného čtenáře jich bylo 25,7. V obou ukazatelích dosáhl Moravskoslezský kraj páté nejvyšší hodnoty mezi kraji.

Graf 2.27 Veřejné knihovny v Moravskoslezském kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Moravskoslezský kraj nabízí pestrou škálu zpřístupněných památek…

K nabídce kulturních zařízení v Moravskoslezském kraji patří také památkové objekty zpřístupněné návštěvníkům za vstupné. Zahrnují hrady, zámky, kostely, mlýny, vily i technické památky, nezapočítávají se však objekty spravované muzei nebo galeriemi, například zámek Kunín či hrad Hukvaldy. Mezi 18 zpřístupněných památek v kraji například patří:

- v okrese Bruntál – zámek Linhartovy ve Městě Albrechtice, zámek Slezské Rudoltice, státní zámek Janovice u Rýmařova, zámek Hošťálkovy,
- v okrese Karviná – zámek Fryštát,
- v okrese Frýdek-Místek – zámek Paskov,
- v okrese Nový Jičín – hrad Štramberk, hrad Starý Jičín,
- v okrese Opava – státní zámek Hradec nad Moravicí, státní zámek Raduň,
- v okrese Ostrava – vila Grossmann, Důl Michal v Ostravě, Slezskoostravský hrad.

… a v roce 2025 na ně zavítal rekordní počet návštěvníků

Návštěvnost památkových objektů ovlivňovala v hodnoceném období nejen přízeň počasí, ale v letech 2020 a 2021 také pandemie covidu-19. V letech 2018 až 2025 se proto pohybovala v širokém rozmezí od 243 tis. do 398 tis. osob ročně. Rekordní návštěvnost zaznamenaly památky v roce 2025, kdy na ně zavítalo 398,3 tis. osob, meziročně o 2,3 % více. Nejnavštěvovanější památkou v kraji byl Slezskoostravský hrad se 106,4 tis. návštěvníky. V areálech památek se navíc uskutečnilo rekordních 634 kulturních akcí, kterých se zúčastnilo 203,8 tis. osob.

Největší výstavní plocha v Česku přilákala 657 tis. návštěvníků

V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2025 v provozu 31 muzeí a památníků, 2 galerie a 21 poboček muzeí a galerií. Tyto instituce disponovaly celkovou výstavní plochou 303,3 tis. m², která byla největší mezi kraji Česka. Z celkové plochy připadalo 278,1 tis. m² na stálé expozice. Návštěvníci si mohli prohlédnout

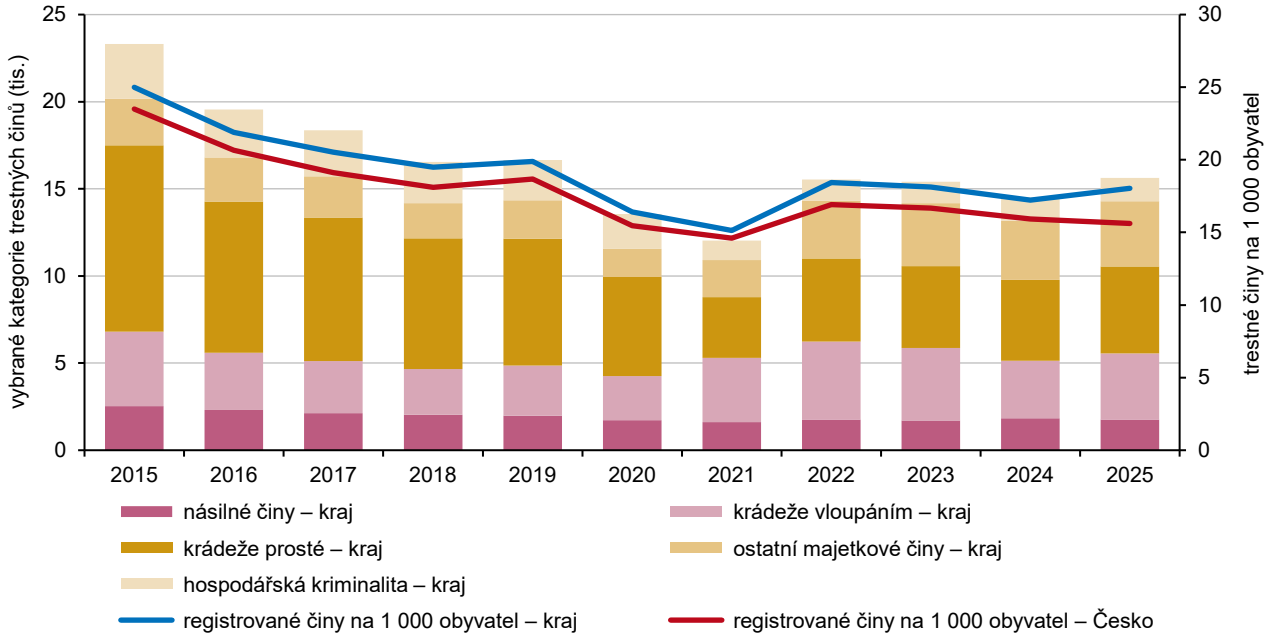
137 expozic a 253 výstav. Jejich celková návštěvnost dosáhla 657 tis. osob, což bylo meziročně o 98 tis. osob, tedy o 12,9 %, méně. Ve srovnání s rokem 2019 však byla návštěvnost o 16,3 % vyšší.

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

Počet trestných činů meziročně vzrostl, byl druhý nejvyšší v Česku

V průběhu roku 2025 registrovala Policie České republiky na území Moravskoslezského kraje 21 247 trestných činů, které představovaly 12,5 % všech registrovaných skutků v Česku. Vyšší podíl vykázala pouze Praha (20,5 %), zatímco nejnižší připadal na Pardubický a Karlovarský kraj (shodně 2,9 %). Meziročně se počet trestných činů v Moravskoslezském kraji zvýšil o 851 skutků, tedy o 4,2 %. Z dlouhodobějšího pohledu měla kriminalita v kraji převážně klesající tendenci, přestože v posledních letech spíše kolísala. Ve srovnání s rokem 2019 bylo v roce 2025 registrováno o 2 638 trestných činů, tedy o 11,0 %, méně.

Graf 2.28 Registrované trestné činy v Moravskoslezském kraji a Česku

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Kriminalita v přepočtu na obyvatele přesahovala republikový průměr

V roce 2025 připadalo v Moravskoslezském kraji na 1 000 obyvatel 18,0 zjištěného trestného činu, oproti roku 2019 se tato hodnota snížila o 1,9. Republikový průměr činil 15,6 trestného činu na 1 000 obyvatel. Kromě Moravskoslezského kraje jej překročily také Praha (24,9) a kraje Ústecký (18,2), Liberecký (17,7) a Karlovarský (17,0).

Násilných trestných činů meziročně ubylo, jejich počet však zůstal nejvyšší v Česku

V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2025 zjištěno 1 765 násilných a 406 mravnostních trestných činů. Počet násilných trestných činů se meziročně snížil o 73, tedy o 4,0 %. Přesto zůstal nejvyšší mezi kraji Česka. V dlouhodobějším pohledu jejich počet kolísal, proti roku 2019 však poklesl o 10,7 %. Naproti tomu mravnostních trestných činů meziročně přibylo o 9,1 % a ve srovnání s rokem 2019 byl jejich počet vyšší o 37,2 %.

Objasněna byla v roce 2025 více než polovina zjištěných trestných činů

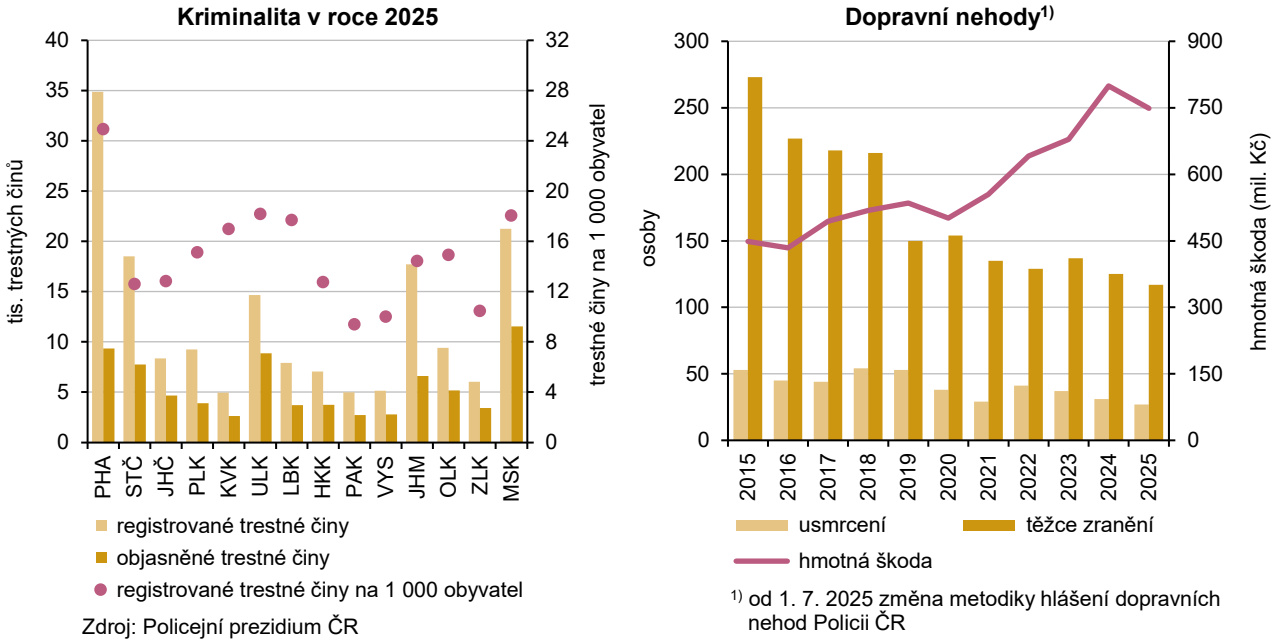
V roce 2025 bylo v Moravskoslezském kraji objasněno 11 531 trestných činů. Objasněnost, tedy podíl objasněných na všech zjištěných trestných činech v daném roce, dosáhla 54,3 % a meziročně se snížila o 0,5 p. b. Ve srovnání s rokem 2019 však byla o 2,4 p. b. vyšší. Objasněnost v kraji převyšovala republikový průměr

o 9,1 p. b. a mezi kraji byla šestá nejvyšší. Nejvyšší hodnotu vykázal Ústecký kraj (60,4 %), nejnižší naopak Praha (26,8 %). Policie České republiky navíc dodatečně objasnila dalších 1 997 trestných činů spáchaných v Moravskoslezském kraji v předchozích letech.

Více než tři pětiny trestných činů připadaly na Ostravsko a Karvinsko

Z územního hlediska bylo v roce 2025 nejvíce trestných činů zjištěno v okrese Ostrava-město, a to 8 402 skutků včetně činů spáchaných na železnici. Následoval okres Karviná se 4 467 skutky. Na tyto dva okresy dohromady připadalo 60,6 % všech trestných činů zjištěných v Moravskoslezském kraji. Meziročně se kriminalita snížila pouze v okrese Bruntál, a to o 4,0 %. Nejvýraznější nárůst zaznamenalo Opavsko (o 14,8 %), následované Karvinskem (o 6,0 %) a okresem Ostrava-město (o 3,7 %). Na Novojičínsku a Frýdecko-Místecku byl růst mírnější, dosáhl 1,2 %, resp. 1,0 %. Objasněnost trestných činů byla nejvyšší v okrese Nový Jičín (62,7 %), naopak nejnižší v okrese Ostrava-město (49,5 %), který jako jediný nedosáhl krajského průměru 54,3 %.

Graf 2.29 Kriminalita podle krajů a dopravní nehody v Moravskoslezském kraji

Zdroj: Policejní prezidium ČR

1) od 1. 7. 2025 změna metodiky hlášení dopravních nehod Policií ČR

Počet dopravních nehod klesl, vývoj ovlivnila změna pravidel hlášení

V roce 2025 evidovala Policie České republiky v Moravskoslezském kraji celkem 9 209 dopravních nehod, které představovaly 10,8 % všech nehod v Česku. Jejich počet se meziročně snížil o 1 603, tedy o 14,8 %, zatímco v celém Česku poklesl o 7,3 %. K výraznému snížení přispěla také změna pravidel, podle nichž se od 1. 7. 2025 zvýšila hranice škody pro povinné hlášení dopravní nehody Policii České republiky na 200 tis. Kč. Na 1 000 obyvatel kraje připadalo 7,8 dopravní nehody, což bylo o 0,1 nehody méně než republikový průměr.

Počet obětí dopravních nehod byl nejnižší od roku 1996

Při dopravních nehodách v Moravskoslezském kraji zemřelo v roce 2025 do 24 hodin od nehody 27 osob, meziročně o 4 méně. Jednalo se o nejnižší počet od roku 1996 a kraj se zařadil mezi sedm regionů, v nichž počet usmrcených meziročně klesl. Příznivý vývoj zaznamenal také počet těžce zraněných, kterých bylo 117, tedy o 8 osob méně než v předchozím roce. Jejich počet tak meziročně poklesl o 6,4 %. Naproti tomu lehká zranění utrpělo 2 320 osob, meziročně o 101 osob, tedy o 4,6 %, více.

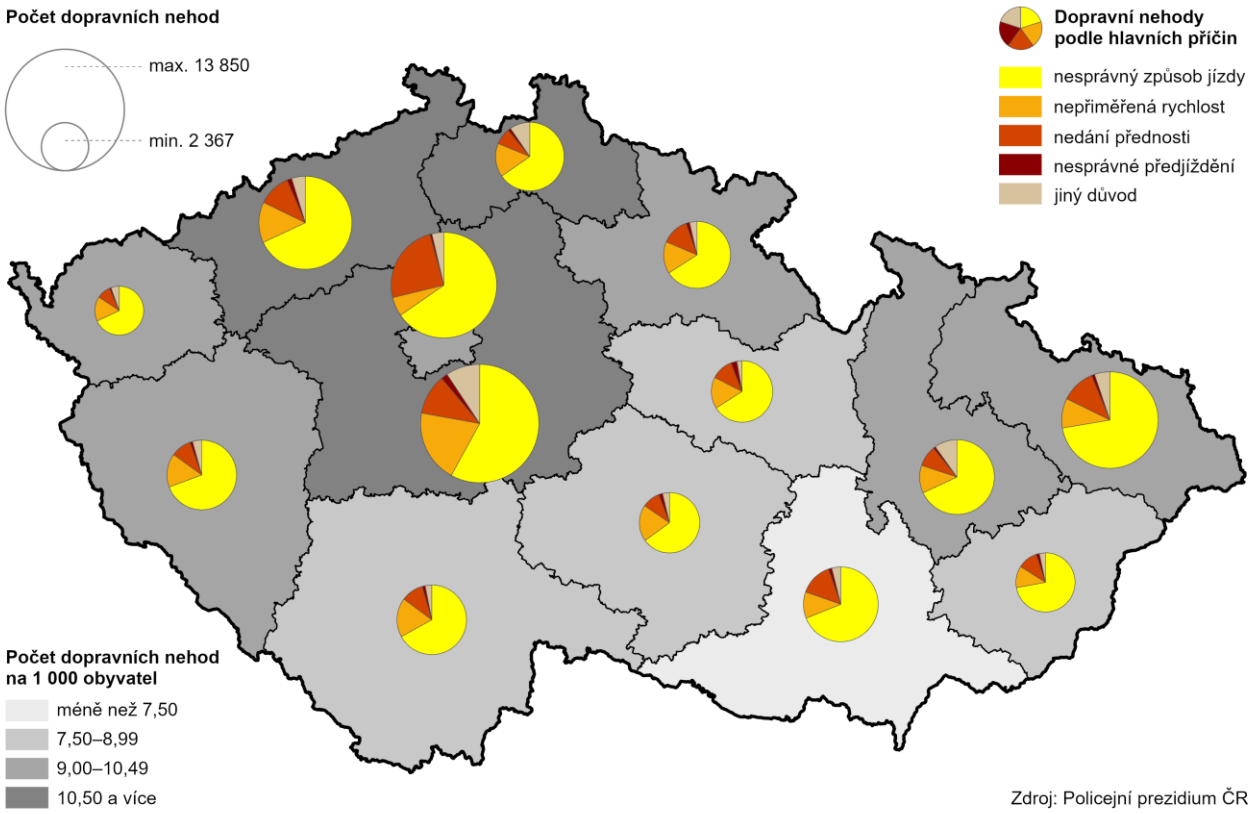
Podíl dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu vzrostl

Nejčastějšími viníky dopravních nehod v Moravskoslezském kraji byli řidiči motorových vozidel, kteří v roce 2025 způsobili 8 247 nehod, tedy 89,6 % z jejich celkového počtu. Řidiči nemotorových vozidel zavinili 485 nehod (5,3 %), chodci 91 nehod (1,0 %) a závada komunikace byla příčinou 15 nehod (0,2 %). Pod vlivem alkoholu bylo způsobeno 450 dopravních nehod, které představovaly 4,9 % všech evidovaných nehod. Meziročně se tento podíl zvýšil o 0,8 p. b.

Více než sedm z deseti nehod způsobil nesprávný způsob jízdy

Nejčastější příčinou dopravních nehod v Moravskoslezském kraji byl v roce 2025 nesprávný způsob jízdy, který stál za 6 661 nehodami, tedy 72,3 % všech případů. Meziročně se jeho podíl zvýšil o 7,9 p. b. Nedání přednosti bylo příčinou 1 060 nehod (11,5 %) a nepřiměřená rychlost zapříčinila 915 nehod (9,9 %). Podíly těchto dvou příčin se meziročně zvýšily pouze mírně.

Dopravní nehody v krajích v roce 2025

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Třetina dopravních nehod se stala v okrese Ostrava-město

Nejvíce dopravních nehod v Moravskoslezském kraji se v roce 2025 stalo v okrese Ostrava-město, kde policie evidovala 3 176 nehod, tedy 34,5 % krajského počtu. Nejméně 691 nehod připadalo na okres Bruntál, což představovalo 7,5 %. Po zohlednění počtu obyvatel byla nehodovost nejvyšší v okrese Ostrava-město, kde na 1 000 obyvatel připadalo 10,1 nehody. Nejnižší byla na Karvinsku a Opavsku, shodně 6,5 nehody. Meziročně se počet nehod snížil ve všech okresech kraje, nejvýrazněji na Bruntálsku o 31,1 % a na Opavsku o 19,5 %. Nejvíce osob zemřelo při dopravních nehodách v okrese Ostrava-město, a to 8 osob, zatímco v okrese Nový Jičín nebyla zaznamenána žádná usmrcená osoba.

Celkové škody klesly, škoda na jednu nehodu však vzrostla

Hmotné škody způsobené při dopravních nehodách v Moravskoslezském kraji dosáhly v roce 2025 celkem 748,6 mil. Kč, což byla třetí nejvyšší částka mezi kraji. Meziročně se jejich výše snížila o 51,0 mil. Kč, tedy o 6,4 %. Do tohoto poklesu se

pravděpodobně promítla také změna hranice škody pro povinné hlášení dopravních nehod. Vzhledem k výraznějšímu úbytku evidovaných nehod však průměrná škoda na jednu nehodu vzrostla ze 73,9 tis. Kč v roce 2024 na 81,3 tis. Kč v roce 2025. Přesto byla o 16,3 tis. Kč nižší než republikový průměr a mezi kraji jí náležela čtvrtá nejnižší hodnota.

Bodovaných řidičů bylo v kraji dlouhodobě nejvíce

V Moravskoslezském kraji tvořili bodovaní řidiči v roce 2025 celkem 8,4 % všech registrovaných řidičů. Přestože se jejich podíl meziročně snížil o 0,4 p. b., zůstal nejvyšší mezi kraji a republikový průměr převyšoval o 2,2 p. b. Nejvyšší podíl bodovaných řidičů mezi kraji vykazoval Moravskoslezský kraj v každém roce sledovaného období 2019 až 2025, přičemž se pohyboval od 7,9 % v roce 2021 do 9,6 % v roce 2023. Nejnižší hodnotu v roce 2025 zaznamenala Praha, kde bodovaní řidiči představovali 4,8 % všech registrovaných řidičů.

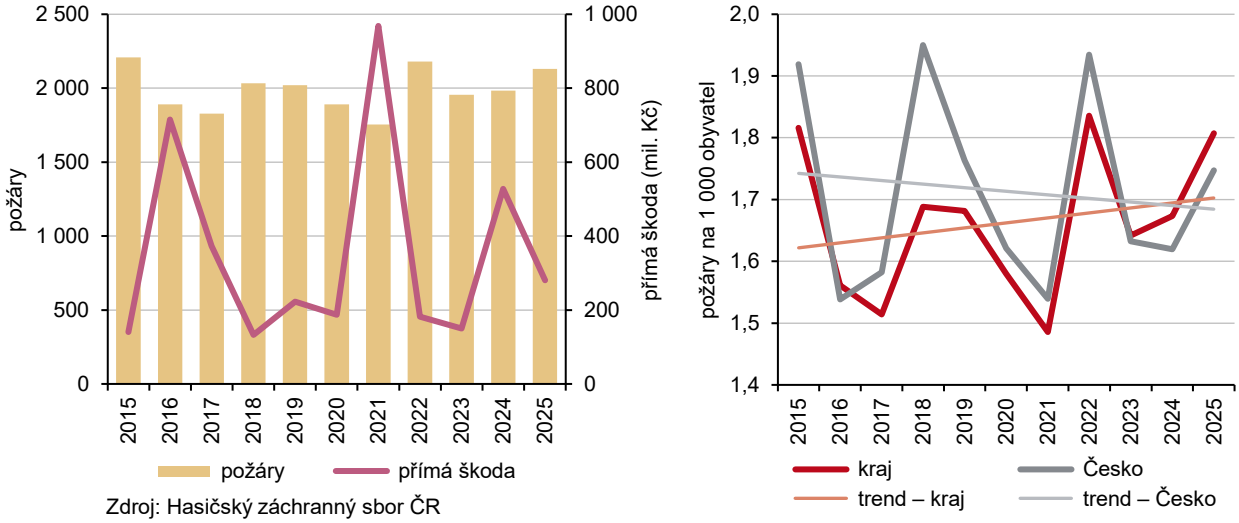
Počet požárů se meziročně zvýšil o více než 7 %

Podle údajů Hasičského záchranného sboru České republiky zasahovali hasiči v Moravskoslezském kraji v roce 2025 u 2 129 požárů, meziročně o 147 případů (o 7,4 %) více. Počet požárů se v kraji dlouhodobě vyvíjel kolísavě, přičemž hodnota za rok 2025 byla třetí nejvyšší od roku 2013. Na 1 000 obyvatel připadalo 1,8 požáru, o 0,1 více než činil republikový průměr.

Přetrvávají vysoké počty zemřelých a zraněných při požárech

Nepříznivý vývoj se projevil také v počtu osob zraněných při požárech. V roce 2025 bylo v Moravskoslezském kraji zraněno 177 osob, tedy o 13 více než v předchozím roce (nárůst o 7,9 %). V mezikrajském srovnání se jednalo o druhý nejvyšší počet po Středočeském kraji. Počet usmrcených osob při požárech se naopak meziročně snížil ze 16 osob v roce 2024 na 10 osob v roce 2025. I přes tento pokles zůstával Moravskoslezský kraj v mezikrajském srovnání na třetím místě, společně s Jihomoravským krajem. Zatímco v Moravskoslezském kraji počet usmrcených osob klesl o 37,5 %, v celém Česku se zvýšil ze 107 na 113 osob.

Graf 2.30 Požáry v Moravskoslezském kraji

Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR

Přímé škody způsobené požáry meziročně výrazně poklesly

V roce 2025 dosáhla přímá škoda způsobená požáry v Moravskoslezském kraji 280,8 mil. Kč, což představovalo meziroční pokles o 46,8 %. V rámci posledních deseti let se jednalo o pátou nejvyšší hodnotu. Vývoj přímých škod v tomto období přitom vykazoval značné výkyvy, přičemž nejvyšší škoda byla zaznamenána v roce 2021 (967,8 mil. Kč). Průměrná přímá škoda na jeden požár činila v roce 2025 131,9 tis. Kč a byla druhá nejnižší mezi kraji Česka. Oproti předchozímu roku se

snížila o více než polovinu. Hodnota majetku uchráněného před požáry dosáhla téměř 1,7 mld. Kč, což představovalo více než šestinásobek celkové přímé škody.

Třetina požárů v kraji propukla v okrese Ostrava-město

Z hlediska územního rozložení požárů v Moravskoslezském kraji bylo v roce 2025 nejvíce požárů zaznamenáno v okrese Ostrava-město, a to 748, což představovalo 35,1 % krajského celku. Po přepočtu na 1 000 obyvatel vykázal tento okres rovněž nejvyšší počet požárů (2,4). Naopak nejméně požárů bylo evidováno v okrese Bruntál (198, tj. 9,3 % krajského celku), nejnižší počet požárů v přepočtu na 1 000 obyvatel pak zaznamenal okres Opava (1,4). Ve srovnání s předchozím rokem se počet požárů zvýšil ve třech okresech kraje. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v Opavě (o 21,1 %), následoval Bruntál (o 17,2 %) a Ostrava-město (o 15,6 %). V ostatních třech okresech počet požárů poklesl, nejvíce v Karviné (o 4,3 %). Zajímavé rozdíly se projevily také ve výši přímých škod. Nejvyšší škoda vznikla v okrese Ostrava-město, kde dosáhla 127,9 mil. Kč, což představovalo téměř polovinu celkové škody v kraji.